

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7
— Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri pošti: Ček. zavodil: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto
78.180, Wlen št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 25 din.
Za inozemstvo 40 din.

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455;
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopis se ne vračajo.

Položaj danes in pred 25 leti

Vzporejanje mednarodnih položajev, kakor se nam kažejo v posameznih časovnih razdobjih, ne more biti nikdar povsem točno, ker so okoliščine in činitelji, ki odločajo o trenutnih položajih in mednarodnem razvoju v raznih dobah različni. Kljub temu pa se nam v teh dneh, ko poteka 25 let od izbruha svetovne vojne, ob novem nihanju človeštva med mirom in vojno sama po sebi pojavlja potreba po primerjavi današnjega mednarodnega položaja z onim tik pred izbruhom svetovnega požara. Mnoge okoliščine, ki spremenjajo sedanji mednarodni razvoj, nas spominjajo onih, ki so bile značilne za razvoj dogodkov pred 25 leti. Tudi vzroki mednarodnih napetosti danes in tedaj so si v marsičem podobni, če tudi imajo danes drugačna imena in vsaj navidezno izhajajo iz nasprotij na drugih področjih. Še največjo podobnost kažejo splošne smernice mednarodnega razvoja danes in pred četrto stoletje. Cilji mednarodne dinamike in ekspanzivnosti nekaterih držav, v kolikor jih konkretno lahko že presojamo, so skoro na las podobni onim izza časa pred vojno. Seveda pa ne smemo tega posploševati, kajti tako splošna, kakor je današnja, predvojna dinamika gotovo ni bila.

Predvojni konflikt med ekspanzivnimi in statičnimi silami se je omejeval v glavnem le na srednji, vzhodni in jugovzhodni del Evrope ter na bližnji vzhod, danes pa zajema konflikt med istimi silami tako rekoč že ves svet. Tu je zlasti na mestu pripomba, da so se svetovne razdalje celo v pogledu spornih vprašanj, ki razjedajo svet, močno skrajšale. Za vesile, ki imajo v tej ali oni obliki svoje interese skoro na vseh kontinentih sveta, čedalje bolj odpada možnost zgolj nevtralnega gledanja na razvoj dogodkov, pa naj se ti odigravajo v neposredni bližini ali v daljših razdaljah. Vse to seveda le še bolj zaostrojuje sorodne mednarodne spore in daje tudi onim, ki so navidezno samo lokalnega značaja, večji pomen, kakor bi jim ga bilo mogoče pripisati pred 25 leti.

Zanimivo se ta preokret odraža predvsem v pobudah za pravočasno zavarovanje vseh prizadetih držav s primernimi vojaškimi zvezami še pred izbruhom splošnega konflikta, predvsem pa v politiki Zedinjenih držav Severne Amerike, ki so bile pred 25 leti glede na evropske dogodke zares »svet zase«, ki pa danes vedno bolj spoznavajo potrebo po čimprejšnjem zavarovanju za vsak primer, kajti oče, kakor je rekel pred kratkim Roosevelt, »ni več ena izmed najbolj varnih, temveč postaja ena izmed najbolj odprtih meja severnoameriških Zedinjenih držav«.

Vsa ta povečana svetovna prepletenost mednarodnega dogajanja se tiče seveda v prvi vrsti veselih. Toda tudi za male države nastaja sprito čelo nov položaj, ki močno vpliva na njihovo združanje. Samo one, ki so trenutno neposredno prizadete, večje svoje interese s posredno ali neposredno enakimi interesi veselih, dočim se druge vedno glasneje izrekajo za nevtralnost, zlasti glede sporov med veselimi. S tem pa se mnogi današnji spori vedno bolj omejujejo samo na vesile in se tudi odgovornost za morebitne splošne konflikte prenaša samo nanje. Možnost izigravanja malih držav za interese velikih postaja od dne do dne manjša, ker se večja spoznanja, da nastajajo splošni konflikti v prvi vrsti zaradi nasprotujočih si svetovnih interesov veselih. V toliko je danes — v primeri z dobo pred 25 leti — otežkočen veselim tudi njih »lov za zavezništvom«, v kolikor naj bi se ti rekrutirali predvsem iz vrst malih držav. Te pa tvorijo slej ko prej jeziček na tehtnici končnih odločitev veselih.

V položaju veselih se vsaj na zunaj ne kažejo velike razlike v primeri z njih položajem pred 25 leti, le da je izpadla iz primerjave Avstro-Ogrska, povezanost Italije z Nemčijo pa je nedvomno večja kakor je bila pred svetovno vojno. Vzporedno s poglobljenim in utrjenim italijansko-nemškim zavezništvom na se je sedaj poglobilo tudi sodelovanje med Anglijo in Francijo, tako da se zdi danes delitev evropskih veselih v dva tabora ostrejša potegnjena kakor pred svetovno vojno. Diplomatsko je tudi položaj Rusije podoben položaju leta 1914, toda dejansko je ona še vedno v položaju čakanja. Kakor pred 25 leti Italija, skuša danes Rusija doseči od obeh zapadnih veselih čim višje plačilo za svoje sodelovanje z njima v primeru vojne.

Kakor leta 1914 je navzlic nasprotnim videzom tudi položaj Japonske v marsičem še vedno svojevrsten, tako da Japonske ne moremo kar tako všteti v ta ali oni tabor evropskih veselih za primer končne odločitve o miru in vojni. Po trenutnem položaju soede, lahko Japonsko štejemo med države,

POGAJANJA V MOSKVI SE LAHKO ŠE ZAVLEČEJO

Nedeljski sestanek spet ni prinesel bistvenega napredka — Skeptična izjava Chamberlaina v parlamentu — Senzacionalne trditve vodilnega francoskega lista

London, 24. julija. z. Včeraj je bil v Moskvi zopet dve uri trajajoč razgovor predstavnikov Anglije in Francije z Molotovom in Potemkinom. O poročilih, ki so o tem sestanku, o katerem je izšel v Moskvi samo kratek brezvebinski uradni komunikat službene ruske agencije Tass, pripela v London, se ne ve nič točnejšega. Javljajo pa, da je prišlo na podlagi zadnjih navodil angleške in francoske vlade do znatnega zblizanja, zlasti v pogledu generalističnih razgovorov, vendar stavi Anglija slej ko prej pogoj, da mora priti prej do sklenitve političnega pakta. Kar se tiče jamstev za baltičske države za primer indirektnega napada, Anglija še vedno okleva in noče pristati na rusko formulo, ker se boji, da bi je potem Rusija svojevlejno ne zapletla v vojno.

Dočim je zadnje dni francoska vlada neprestano pritiskala na angleško vlado in jo skušala prepričati, da je neobhodno potrebno sprejeti ruske zahteve, objavlja današnji pariški »Temps« senzacionalen članek, v katerem odobrava angleško sta-

lišče in dolži Moskvo, da namenoma zavlačuje sporazum, da bi mogla do skrajnosti izkoristiti mednarodno situacijo in se valiti Evropi kot razsodnik. »Temps« tudi domneva, da je v ozadju moskovske politike želja po odstranitvi Chamberlaina, kateremu Moskva kljub vsem svečanim zagotovilom še vedno ne zaupa. Moskva hoče izsiliti preosnovno angleške vlade. V diplomatskih krogih domnevajo, da ima »Temps« članek, ki je očitno inspiriran, namen pojasniti Moskvi, da je skrajni čas za sklenitev sporazuma.

London, 24. julija. AA. (Reuter). V odgovor na vprašanje o angleško-sovjetskih pogajanjih je ministrski predsednik Chamberlain danes izjavil, da pri sedanjem stanju pogajanj ne more dati zagotovila, da spodnji dom ne bo odšel na poletne počitnice pred koncem pogajanj. Angleška vlada želi, da se sporazum sklene, možnost sklenitve tega sporazuma pa je odvisna od sovjetske vlade.

Chamberlain je nadalje potrdil, da so bila 21. t. m. poslana angleškemu velepo-

slaniku v Moskvi nova navodila in da je imel včeraj poslanik nov sestanek z Molotovim. Nato je dodal: Mi dosežaj še nismo mogli proučiti poročila našega veleposlanika, ki smo ga pravkar prejeli.

Danes zasedanje vrhovnega sovjeta

Moskva, 24. julija. AA. Agencija Tass poroča, da bo drugo zasedanje vrhovnega sveta 25. julija zvečer v Kremlju.

Moskva, 24. julija. w. V moskovskih diplomatskih krogih sklepajo, da bo Molotov poročal vrhovnemu svetu sovjetov, ki se sestane jutri o dosedanjih pogajanjih z Anglijo in Francijo ter prepusti končno odločitev svetu samemu. Angleški in francoski veleposlanik sta o včerajšnjem razgovoru poslala obširna poročila angleški in francoski vladi.

Nemško-ruska pogajanja

Berlin, 24. julija. o. Čeprav službeno doslej še ni bil objavljen nikak komuni-

o pogajanjih z Rusijo, zatrjujejo poučeni krogi, da je njihov namen oživetiti trgovinski promet med obema državama, ki je padel od 800 na 100 milijonov mark. Nemci se v prvi vrsti zanimajo za ruski petrolej, les in industrijske surovine. V Rusijo pa hočejo izvažati poljedelske in električne stroje. Nemčija je pripravljena dati Rusiji izvozne kredite v znesku 500 milijonov mark za dobo dveh let.

★

Ratifikacija nemških pogodb z Estonko in Letonsko

Berlin 24. julija. AA. (Stefani). Nemško-estonska in nemško-letonska nenapadna pogodba sta stopili v veljavo, ker sta bili obe pogodbi ratificirani. Danes so se v Berlinu začela pogajanja za sklenitev nemško-estonskega trgovinskega sporazuma.

Papež piše Rooseveltu?

Pismo, ki ga nosi kardinal Gaspari, vsebuje predloge, kako naj bi se ohranil mir

London, 24. julija. AA. (Havas). Dopisnik »Timesa« iz Rima je sporočil svojemu listu telefonsko sledeče: Trdijo, da je kardinal msgr. Gaspari, ki je v petek iz Neapla odpotoval v New York, odnesel s seboj osebno pismo sv. očeta predsedniku Rooseveltu. Kakor trdijo, vsebuje to pismo predlog, po katerem naj bi se izdali potrebni ukrepi za ohranitev miru.

Vatikan, 24. julija. AA. (Stefani). Sv. oče Pij XII. je odpotoval danes v svojo poletno rezidenco Castel Gandolfo.

Nastop poljskega veleposlanika pri Vatikanu

Vatikansko mesto, 24. julija. AA. (Stefani). Sv. oče je sprejel danes dopoldne v svečani avdienci novega poljskega veleposlanika Kazimirja Papeja, ki je sv. očetu izročil svoje poverilnice. Poljski velepo-

slanik je v svojem govoru izrazil priznanje aktivnosti svetega očeta za organizacijo miru. Poslanik je izrazil hvaležnost Poljske sv. očetu in poudarjal, da se bo poljska vlada trudila in pomagala pri delu sv. očeta. Papež Pij XII. se je za te besede zahvalil, nato pa pridržal poslanika v zasebni avdienci v svoji knjižnici.

Varišavski nuncij pri Maglionu

Rim, 24. julija. AA. (Havas). Državni tajnik msgr. Maglione je sprejel včeraj apostolskega nuncija v Varšavi msgr. Cortesia, ki je že več tednov v Rimu, kjer je bil sprejet tudi pri sv. očetu ter imel tudi sestanek s poljskim poslanikom. Nuncij se vrne te dni v Varšavo.

„Nemčiji je bila dana nova ponudba za mir“

Trgovinski minister Hudson o svojih razgovorih z nemškim zastopnikom — Listi zahtevajo njegov odstop

London, 24. julija. z. Senzacija z angleškim posojilom Nemčiji in dozdnevno novo mirovno ponudbo Chamberlaina Hitlerju je sedaj pojasnjena. Angleški minister za prekomorsko trgovino Hudson je dal o tem novinarjem izjavo, v kateri pojasnjuje, kako je prišlo do te senzacije, ki pa je bila takoj z obeh strani energično demantirana.

Današnji listi so skrajno ogorčeni nad postopanjem ministra Hudsona in zahtevajo njegov odstop naglašujoč, da ne gre, da član vlade v tako važnih zadevah izraža svoje privatno naziranje, ki ga mora vlada desavuirati. V londonskih diplomatskih krogih pa prevladuje mnenje, da gre za poskusni balon, tako z angleške, kakor z nemške strani. Tudi Chamberlain je na današnji speli spodbuje zbornice izrecno izjavil, da ni govora o kakem posojilu Nemčiji.

London, 24. julija. AA. (Reuter). Današnji listi se bavijo z vprašanjem posojila, ki naj bi ga Anglija dala Nemčiji. Več ugodnih oseb je izjavilo, da so vesti listov glede tega netočne. Minister za prekomorsko trgovino Hudson izjavlja, da je govoril z Wohltatom samo o nekih možnostih, da pa se vsebina tega razgovora ni točno

ki se skušajo kar najbolj okoristiti s trenutnimi nasprotji med obema blokom evropskih veselih. Poglavlje zase, kakor leta 1914, tvorijo končno Zedinjene države, vendar s to razliko, da so načelno še sedaj, torej še pred izbruhom morebitnih sovražnosti, v tako zvanem demokracičnem taboru veselih, četudi formalne odločitve o tem še ni in je znabiti še nekaj časa ne bo.

Na splošno lahko rečemo, da je navzlic še obstoječim negotovostim današnji splošni mednarodni položaj vendarle mnogo bolj jasn kakor je bil v juliju pred 25 leti, ko si za primer splošnega konflikta še ni bilo mogoče ustvariti tako jasnih obrisov o odločitvah veselih, kakor si je lahko danes. Pa tudi glede ogromne večine malih in srednje velikih držav je nejasnost neprimerno manjša kakor je bila leta 1914. V kolikor niso neposredno povlečene v spore in prisiljene braniti svoje pozicije, se ne odločujejo v nobeno smer in vedno odločnejše poudarjajo svojo nevtralnost. Po sodbi mnogih je prav to stališče malih držav, v kolikor lahko pomeni usodni jeziček na tehtnici velikih bodočih odločitev, ena izmed nad, da do splošnega obračuna navzlic trenutni napetosti morda vendarle ne bo prišlo.

objavila. Hudson je posebno naglasil, da so imeli njegovi razgovori z Wohltatom popolnoma privaten in neuračen značaj in da sta razpravljala o vseh vprašanjih v zvezi s svetovno trgovino ter možnostmi zblizanja položaja na svetovnih tržiščih. Izdelala sta tudi načrt, kako naj se zblizša položaj svetovnih tržišč. Načrt ima več točk ter upošteva razne možnosti. Hudson je naglasil, da bi se Anglija in njeni zavezniški odločno uprli vsakemu poizkusu nadvlade v Evropi. Anglija in njeni zavezniški želijo sporazum z Nemčijo. Kar se tiče gospodarskih vprašanj, je Anglija pripravljena omogočiti Nemčiji dobavo surovin ter razvoj nemške industrije v službi miru. Načrt, ki sta ga izdelala Hudson in Wohltat, ne predvideva omejitve oboroževanja ter se ne tiče vprašanja češkolovške. Na kraju svoje izjave je Hudson odločno zavrnil vse vesti, da je v načrtu omenjeno vprašanje mednarodnega posojila Nemčiji. O tem sploh ni bilo govora. Vendar se lahko reče, je dejal Hudson, da je Nemčiji dana nova ponudba za mir.

Minister za prekomorsko trgovino Hudson je dajal tudi na današnji seji spodnje-ga doma odgovore na posamezna vprašanja angleških poslancev o zunanjih trgovini. Opozicija pa je njegove izjave sprejela z nekaterimi ironičnimi vzkliki. Greenwood je nato zastavil Chamberlainu vprašanje, ali bo dal kako izjavo glede trditve o predlogih Wohltatu. Chamberlain je odgovoril takole: Ni bilo nobenega predloga za posojilo Nemčiji. Mi nismo ničesar vedeli o teh razgovorih in tudi drugi ministri ne, razen pristojnega ministra. Angleška vlada nima namena začeti takšnih razprav. Na vprašanje, kdo je odgovoren, da so vesti o razgovorih prišle v javnost, je predsednik vlade odgovoril: To je vprašanje, na katero bi tudi jaz rad vedel odgovor.

Halifaxova pojasnila

London, 24. julija. AA. (Reuter) V lordski zbornici so posamezni člani stavljali vprašanja o bivanju dr. Wohltata v Londonu. Lord Halifax je v odgovor na ta vprašanja dejal, da se dr. Wohltat mudi v Angliji zaradi konference za ureditev lova na kite ter da zato ni nenavadno, da sta se Hudson in dr. Wohltat sestala in razpravljala o raznih vprašanjih. Zunanji minister je zatem dejal, da mu je Hudson podal poročilo, ki pravi, da so se razgovori nanašali na korake, ki bi jih bilo možno storiti za zblizanje zunanje trgovine. Tu je Hudson naglasil Wohltatu, da je treba poprej rešiti politična vprašanja, kakor bi se odstranile obstoječe ovire. Ti razgovori so potekali v smeri razprave o gospodarskih vprašanjih in finančnih ko-

rakih, ki bi jih bilo možno storiti za odstranitev obstoječih težav. Hudson, ki je ves čas svojih razgovorov naglašal, da izraza samo svoje osebno mnenje, je izjavil, da bi se vprašanje sodelovanja moglo rešiti le tedaj, če se vzpostavi mednarodno zaupanje. Ne vidim razloga za trditev, da bi te pripombe iz neuračnega razgovora vsebovale predlog, da se da Nemčiji posojilo.

Reuterjev poročevalec tudi doznava, da

Poljska dobi pet milijard posojila

Uspešno zaključena pogajanja z angleško in francosko vlado — Vojne potrebe bodo Poljaki lahko naročali tudi v drugih državah, ne le v Angliji

London, 24. julija. z. Težkoče, ki so se pojavile pri angleško-poljskih kreditnih pogajanjih, so sedaj odstranjene in bo pogodba v par dneh podpisana. Na intervencijo ministrskega predsednika Chamberlaina in zunanjega ministra lorda Halifaxa je prišlo do sporazuma v tem smislu, da je Anglija opustila svojo zahtevo, da mora Poljska za ves kredit nabaviti svoje vojne potrebe v Angliji. Pristala je sedaj na to, da sme s posojenim ji angleškim denarjem nakupovati tudi v drugih državah (n. pr. v Ameriki) zlasti one vojne potrebe, ki ji jih angleška vojna industrija zaradi preobremenosti z domačimi naročili še ne more takoj dobavljati. V zameno je poljska vlada s svoje strani pristala na primerno angleško kontrolo glede uporabe angleškega kredita.

Pogodba, ki bo v kratkem podpisana, bo predvidevala tudi angleško podporo za okrepitev poljske valute in stalen prispevek za vzdrževanje poljske vojske v mobilnem stanju.

Vesti o doseženem sporazumu potrjuje

danes tudi diplomatski urednik lista »Financial Times«, ki napoveduje, da bo Anglija dala Poljski kredit v znesku 8 milijard (2,5 milijarde din) za oborožitev, razen tega pa še posojilo v znesku 5 milijonov funtov in 600 milijonov frankov. Pri tem posojilu bo udeležen tudi francoski kapital.

Skupno bodo znašali novi angleški in francoski krediti Poljski okrog 16 milijonov funtov in funtih in frankih (blizu 5 milijard din).

Nov incident v Gdansk

Berlin, 24. julija. AA. (DNB). Na poljsko-gdanski meji je prišlo do novega spopada. Pri Rennebergu je poljska patrila prestopila mejo in se napotila proti Gdansk. Domače patrile pa so zaustavile poljsko patrilo, ki je začela streljati. Nato je tudi gdanska patrila odgovorila s streli. Po kratkem boju so se Poljaki umakili za svojo mejo. Kakor se izve, je senat mesta Gdanska vložil protest pri poljskem diplomatskem zastopniku.

Največji angleški manevri

Začeli so se včeraj in bodo trajali do septembra

London, 24. julija. w. Včeraj so se pričeli največji angleški manevri, kar jih je bilo kdajkoli v mirnem času. Ogromni transporti edinic teritorialne armade so krenili v posebna taborišča, kjer bodo imeli štirinajstredne vežbe, nakar bodo skupni manevri z vsemi ostalimi rodovi angleške oborožene sile. Motorizirani oddelki so krenili v odredna mesta ponoči, da bi se na ta način izognili gvižanju prometa. Ves pokret čel je imel značaj vojne vežbe in je bil izvršen na način, da ga letalci niso mogli opaziti. Po cestah so se vile dolge kolone tovornih avtomobilov, razen tega pa so nešteti transporti šli po železnicah. Spotoma so bili izvedeni tudi plinski napadi s plini za solzenje.

Prihodno nedeljo bo vpoklicanih na vežbe 2.500 mornariških oficirjev in 50.000 rezervnih mornarjev, ki bodo zasedli 150 rezervnih vojniš ladij vojne mornarice. Do 9. avgusta bosta angleška vojska, angleška mornarica in angleško letalstvo v popolnem vojnem stanju. Vojna mornarica bo imela šesttedenske manevre, pri katerih bo sodelovalo tudi vse letalstvo, ki bo prav tako stavljeno v poizkusno mobilno stanje.

Konferenca vojaških ministrov v Londonu

London, 24. julija. AA. (Havas). Danes dopoldne je bila v Downingstreetu konferenca ministrov vojaških resorjev in vojaških strokovnjakov. Konferenca so se udeležili minister za koordinacijo narodne obrambe lord Chatfield, minister za vojno preiskbo Burgin, mornariški minister lord Stanhope, letalski minister sir Kingsley Wood, vojni minister Hore Blisha, načelnik štaba kopne vojske lord Dorth in letalski maršal sir Cyril Newell.

Ojačenje mornariških posadk

London, 24. julija. br. Danes je bil objavljen komuni-

gleški vojni mornarici dodeljenih nadaljnjih 12.000 mož in oficirjev. Te formacije so sestavljene deloma iz prostovoljcev, deloma iz rezervistov.

V Gibraltarju so bile vojne sile še posebej ojačene. Formacije obalnega topništva, signalizacijske službe in bolničarjeve so se znatno povečale.

Zanimivi obrambni poizkusi v Angliji

London, 24. julija. AA. (Reuter) Minulo noč so se vršili poizkusi s posebno razsvetljavo ladjedelnice v londonski luki. S pomočjo posebnih žarnic so razsvetlili prostore v ladjedelnici tako, da jih ni bilo mogoče videti iz zraka. Šest parnikov je med vajami vkrcavalo in izkrcavalo blago, medtem ko so letala letela zelo nizko ter fotografirala potek operacij. Ministrstvo za mornarico je takoj začelo proučevati rezultate poizkusov. Ti poizkusi imajo veliko važnost za primer vojne.

Veliki manevri tudi na Finskem

Helsinki, 24. julija. w. Konec julija do srede avgusta bodo v južnovzhodni Finski vojaški manevri, največji, kar jih je bilo kdaj na Finskem. Poleg aktivne vojske bo na manevre pozvani tudi šest letnikov rezervistov, sodelovali pa bodo tudi razne civilne obrambne organizacije. Manevri bodo zaključeni z veliko paradno v Vibri. Istočasno bo imela manevre v vzhodnem finskiem morju tudi finska vojna mornarica, ki bo 30. julija odplula iz glavne vojne luke v Hotki.

Atentat v Bajrutu

Bajrut, 24. julija. (Havas). V židovski četrti v Bajrutu je bil danes izvršen atentat. Vržena je bila bomba in sta bili pri tej priliki težko ranjeni dve osebi, več pa lažje. Pri mnogih trgovinah so bile razbite izložbe. Zločincem se je posrečilo pobegniti.

„Največja prisrčnost med Jugoslavijo in Anglijo“

Angleški listi o londonskem obisku kneza namestnika

London, 24. julija. AA. V zvezi z bivanjem Nj. Vis kneza namestnika Pavla in kneginje Olge v Angliji, posvečajo vsi listi še naprej veliko pozornost osebnosti Nj. Visočanstva, zlasti pa se bavijo z dejstvom, da obstoje tesne družinske vezi med angleško in jugoslovensko kraljevsko hišo. V vrsti člankov, ki so bili zadnje dni objavljene v angleških listih, je zlasti vidno pisanje lista »Edinburgh Evening News«, ki objavlja članek pod naslovom »Naši gostje iz Jugoslavije«. V članku list med drugim pravi, da je Velika Britanija zmerom z veseljem pozdravila, pa čeprav brez velikih ceremonij in pompa, dve priljubljeni osebnosti v Evropi, jugoslovenskega kneza namestnika Pavla in njegovo soprogo kneginjo Olgo. Knez namestnik, ki je leto starejši od Windsorskega vojvode, je podobno šolan in izobražen kakor vojvoda. Solal se je v Angliji in ko je izbruhnila svetovna vojna, se je nahajal na študijah v Oxfordu. Določeno mu je bilo, da bo naredil kariero v vojski, vendar pa ni pričakoval, da bo moral nekega dne sprejeti odgovorno službo vladarja. On je sprejel to dolžnost na način, s katerim si je pridobil srce svojega naroda.

Med Jugoslavijo in Veliko Britanijo je zmerom vladala največja prisrčnost. Aleksander se je oženil s hčerko rumunske kraljice Marije, ki je bila vnukinja angleške kraljice Viktorije. Knez namestnik Pavle pa je pomagal, da so te vezi postale še tesnejše. V letni rezidenčni kneza namestnika se je Kentski vojvoda spoznal s kneginjo Marino. Knez namestnik Pavle in kneginja Olga sta bila najbolj popularna gosta o priliki te svatbe v westminster-

ski kapeli. Dve leti kasneje je jugoslovenski kneževski par prisostvoval kronanju kralja Jurija in kraljice Elizabete. V svoji državi je knez namestnik prevzel tudi odgovorno nalogo, ki ji je bil popolnoma dostojen. Zastavil si je nalogo, da ne bo opustil ničesar, kar bi moglo olajšati položaj kralja Petra II., ko bo postal polnoleten in ko bo prevzel vso odgovornost za vodstvo države. In prav zaradi tega moramo poudariti svoje globoko spoštovanje do kneza namestnika Pavla in do njegovih naporov, zlasti pa še v sedanjih razmerah.

Nj. Vel. kraljica Marija na Cetinju

Cetinje, 24. julija. AA. Nocoj ob 18.30 je prispela na Cetinje Nj. Vel. kraljica Marija. Pred muzejem jo je sprejel in pozdravil ban zetske banovine Božidar Krstić ter ji zaželel v svojem imenu in v imenu prebivalstva zetske banovine pristočno dobrodoščilo. Nj. Vel. kraljica Marija je stopila nato v muzej, kjer si je ogledala njegove znamenitosti. Cetinčani so hitro zvedeli za prihod Nj. Vel. kraljice Marije in se je v trenutku zbrala na trgu kralja Aleksandra velika množica ljudstva. Ko se je kraljica pojavila na balkonu muzejske palače v spremstvu bana Krstića in nekaterih drugih odličnikov, so ji Cetinčani priredili dolgotrajne navdušene manifestacije. Po ogledu muzeja in njegovih znamenitosti se je kraljica nad eno uro zadržala v Cetinju, zatem pa se odpeljala v Miločer z avtomobilom, ki ga sama šofira.

Beleške

„Slovenec“ o sporazumu

»Slovenec« pravi v nedeljski številki, da se ne ve, »kdaj se bodo Srbi in Hrvati spravili ter podpisali in sklenili sporazum. Gotovo je, da so se merodajni krogi s predsednikom Cvetkovićem in dr. Mačkovićem na čelu sporazumel v glavnih načelih, po katerih naj bi bil sporazum zgrajen, podrobnosti pa se še razpravljajo in strokovnjaki proučujejo, kako bi se sporazum tudi tehnično pravilno sestavil. To je potrebno zaradi tega, da bi sporazum predstavljal nekaj trajnega in tako skrbno sestavljenega, da pri njegovi izvedbi ne bodo nastajali med Srbi in Hrvati novi spori. Cisto naravno je, da zadaj največje težave vprašanje, kako poizkusiti mejo med pravno oblastjo hrvatskih dežel, ki bodo tvorile v sestavi države politično in gospodarsko samopravno enoto, ter med srbskim delom države, ker se pač ni moglo izogniti temu, da bo pri še tako dobro proučeni razmejitvi nekaj Hrvatom ostalo v hrvatski banovini, nekaj Hrvatov pa v srbskem delu države (to se pravi v bosanskih krajih). Vprašanje je tudi, ali sta se obe stranki že popolnoma sporazumeli o političnih pravilih, o delokrogu državne celote in o zakonodajnih samopravnih pravicah in nalogah hrvatske banovine, ali kakor se bo hrvatski del države imenoval. Zaradi tega se zdi, da imajo prav oni, ki pravijo, da teh stvari ni mogoče dovršiti v par dneh ali tednih, ampak, da bomo stali pred dovršenim sporazumom najbrže šele v več ali manj pozni jeseni. Da se pa to vprašanje ne sme in ne more preveč odlašati, to priznavajo vsi, ker nas na to sili razen notranje političnih razlogov tudi položaj v Evropi.«

Nova pogodba o ljubljanski radijski postaji

Kakor poroča »Slovenec« je bil med Prosvetno zvezo v Ljubljani in poštini ministrom podpisana pogodba, ki prepustja eksploatacijo ljubljanske radijske postaje »Prosvetni zvezi« še za nadaljnjih 15 let. »Prosvetna zveza« je zato prevzela obveznost, da bo v roku 20 mesecev ojačila sedanjo domžalsko postajo na 20 (današnja ima 7) kilovatov, v Mariboru pa izgradila relejno postajo z močjo 4 do 5 kilovatov.

Čiščenje v zagrebški JRZ

Zagrebske »Novosti«, glasilo JRZ, poročajo o popolni reorganizaciji jugoslovenske radikalne zajednice v Zagrebu, kjer so imeli do sedaj še glavno besedo pristaši dr. Milana Stojadinovića. Glavno vodstvo JRZ je postavilo v Zagrebu nov začasni odbor, ki bo izvedel čiščenje pristave stranke. Vsi člani zagrebške JRZ se bodo morali na novo vpisati v stranko ter bo novi začasni odbor odločil o tem, kdo bo ponovno vpisan med člane JRZ in kdo ne. Po izvršenem čiščenju članstva bo sklican izredni občni zbor, na katerem bodo izvolili novi odbor zagrebške JRZ, ki bo podpiral delo vlade in novega predsednika JRZ g. Cvetkovića. Dalje poročajo »Novosti«, da poskušajo nekateri prijatelji dr. Stojadinovića škodovati tej akciji za čiščenje med pristaji JRZ v Zagrebu. Sklicali so celo izredno skupščino zagrebške JRZ 23. t. m. Na tej skupščini so kakor pravijo »Novosti« govorili tako, da je bilo jasno razvidno, »da nimajo nobene zveze več z duhom in programom JRZ.«

Novi Sad se pogaja za železniško direkcijo

Kakor je znano, je bila subotička železniška direkcija premeščena v Beograd in se sedaj imenuje Beograd-sever. Novosadska občina in novosadski gospodarski krogi so pokrenili živahno akcijo, naj bi se sedež direkcije preselil v Novi Sad. Mesto samo bi zgradilo za direkcijo potrebne zgradbe ter dalo brezplačno na razpolago stavbišča za železniške hiše.

V četrtak je bila v Beogradu v tej stvari večja deputacija iz Novega Sada. Zgleda se je pri nekaterih ministrih in v generalni direkciji državnih železnic. Kakor poročajo listi, je bilo delegaciji obljubljeno, da bo železniška uprava skrbno preudrila možnost preselitve direkcije v Novi Sad.

„Bolgarija spada med nevtralne države“

Francoska polsužbena agencija Havas je objavila te dni razgovor, ki ga je imel njen londonski poročevalec s predsednikom bolgarskega narodnega saborja Stojčkom Mošanovom, ki se nekaj dni muji v Londonu. Mošanov je poudaril med drugim, da je cilj njegovega londonskega kakor nedavnega pariškega obiska izrazito informativnega značaja. Izkoristil je svoje bivanje v Londonu in Parizu, da raztolmači merodajnim mednarodnim položaju. Poudaril je, da spada Bolgarija med nevtralne države. Mošanov je optimistič glede nadaljnje mednarodne razvoja in računa z verjetnostjo mirnih rešitev vseh sporov. Na svojem povratku iz Londona se bo Mošanov še enkrat ustavil v Parizu, kjer bo nekaj dni gost predsednika francoskega parlamenta Herriota.

Angleški framasoni

Beogradska »Politika« poroča: »Te dni je bil slovesno proglašen za velikega mojstra angleških masonov vojvoda Kentski. Svečani obred je bil v veliki dvorani »Olimpije«, kjer je bilo zbranih 13.000 angleških svobodnih zidarjev.

Francosko vojno brodogradništvo

Francosko ministrstvo za vojno mornarico je oddalo v delo graditev dveh novih križark po 8000 ton, šestih podmornic ter večjega števila torpednih rušilcev in torpedov. V zvezi s tem javljajo francoski listi, da grade trenutno v francoskih ladjedelnicah za 133.000 ton novih vojnih ladij. Francija je odločena v teku nekaj let zgraditi toliko novih vojnih ladij, da bo znala skupna tonaža njene vojne mornarice toliko, kakor skupna tonaža nemške in italijanske vojne mornarice.

Mussolini v Riccionu

Rim, 24. julija. AA. (Stefani). Včeraj popoldne je prišel na letališče Rimini Mussolini ter je nato z avtomobilom nadaljeval pot v Riccione.

Na današnji dan pred 25 leti:

Odgovor srbske vlade na avstrijski ultimatum

Srbija je sprejela vse zahteve, kljub temu so na Dunaju označili odgovor za nezadosten in proglasili mobilizacijo — Vojvoda Putnik kot prvi »vojni ujetnik«

Danes zvečer poteče 25 let, odkar je kraljevina Srbija odgovorila na avstro-ogrski ultimatum z dne 23. julija 1914. Vsebinsko tega ultimata smo zabeležili že v nedeljski številki. Ultimatum je postavil rok 48 ur in zahteval odgovor kraljevine Srbije do sobote 25. julija 1914 ob 6. uri zvečer.

Tega dne ob 7.30 zvečer je bil izdan na Dunaju naslednji komunikat:

»Ob pol treh popoldne se je zbral v konaku v Beogradu vojni svet, katerega je predsedoval kralj Peter. Vojnega sveta so se udeležili prestolonaslednik Aleksander in vsi ministri z ministrskim predsednikom Pašićem. Po kratkem posvetovanju so vsi udeleženci vojne sveta zaustili Beograd ter odpotovali v notranjo Srbijo. S kraljem, prestolonaslednikom, ministri, so odgovorili tudi vse srbske vojaške edinice, srbsko uradništvo in ves dvor. Ob 3. popoldne je kralj objavil ukaz za splošno mobilizacijo. Ob 6. popoldne je bila izročena avstro-ogrskemu poslaniku baronu Gieslu srbska nota. Ker nota ne odgovarja zahtevam Avstro-Ogrske, je poslanik Giesl ob 6.30 zapustil z vsem osebjem avstro-ogrskemu poslanstvu Beograd ter odpotoval v Zemun. Diplomatski stiki med obema državama so prekinjeni. Še v teku današnjih večerih ur bodo izročene srbskemu poslaniku na Dunaju Jovanu Jovanoviću akreditivne listine.«

Ta službena objava je udarila na Dunaju kakor strela z jasnega in po vsej državi povzročila panično stanje. Dunajske redakcije so bile namreč že pred objavo tega komunikata dobile glavno vsebino besedila srbskega odgovora, ki ga je politična javnost splošno smatrala za zadovoljivega. Izšlo so že posebne izdaje, da je Srbija udala. Istega mišljenja je bil, kakor je znano, tudi nemški cesar Viljem II., ki je dejal: »No torej, Srbija je vse sprejela.«

Toda Dunaj je imel druge načrte. Hotel je za vsako ceno vojno. Šele 28. julija je bilo v Avstriji dovoljeno objaviti srbski odgovor in še to le s plemeničnimi pripombami dunajskega predsedništva. Iz tega odgovora se vidi, da je Srbija v resnici vsem avstrijskim zahtevam v glavnem ugodila. Pristala je celo na to, da spremeni svojo ustavo glede neka-

terih točk o svobodi tiska, tako da bi bila srbskim oblastem omogočena konfiskacija protiaustrijske literature, in pristala je tudi na sodelovanje avstrijskih odposlancev pri preiskavi na svojem ozemlju v duhu mednarodnega in kazenskega prava ter prijateljskega sosedstva. Na koncu je srbska vlada še izjavila, da pristaja, v kolikor bi posamezne točke njenega odgovora ne bile popolnoma zadovoljive za cesarsko vladu, na to, da se prepusti odločitev mednarodnemu razsodišču v Haagu ali pa konferenci velenil... Toda vse je bilo zaman.

Istočasno s prekinjenjem diplomatskih stikov s Srbijo je bila na Dunaju sklenjena delna mobilizacija avstrijsko-ogrskih vojske. Na sv. Ane dan so jo razglasili po vsej državi. Narod pa so varali z zatiranjem, da vse velesile uvidevajo upravičenost avstrijskega postopanja in da gre le za kratko kazensko ekspedicijo proti Srbiji. Za časopisje je bila uvedena preventivna vojaška cenzura.

Zanimiv dogodek se je odigral tiste dni v Budimpešti. Generalisim srbske vojske, vojvoda Putnik, se je v juliju 1914. nahajal s svojo hčerko na zdravljenju v štajerskem Gleichenbergu. Po izročitvi avstrijskega ultimata se je hotel vrniti v Beograd. Ko sta se s hčerko pripeljala do Budimpešte, da od tam nadaljujeta pot v srbsko prestolnico, sta bila na kolodvoru aretirana. Vojvoda Putnika so pripeljali na vojaško poveljstvo ter mu naznanili, da ostane ujetnik za čas morebitne vojne, njegovo hčerko pa so internirali v nekem hotelu. Medtem so zastopniki velesil opozorili dunajsko gospodo na diplomatsko nedopustnost tega postopka. Vojna med Avstrijo in Srbijo ni bila še napovedana, Avstriji pa so že hoteli delati vojne ujetnike. Afera je vzbudila skandal v vsej Evropi. Pod pritiskom evropskega javnega mnenja se je nato Dunaj odločil svojega »prvega vojnega ujetnika« le izpustiti. Vojvoda Putnik se je vrnil v Beograd, listi pa so morali objaviti hvalospeve, da je avstrijsko vrhovno poveljstvo izpustilo vojvodo Putnika, ker »noče srbski vojski vzeti njene vrhovne poveljnika«.

Bolgarski novinar o vtisih iz Ljubljane

Sofijski dnevnik »Mir« je dne 20. tega meseca objavil zanimiva razmišljanja svojega urednika g. Brzicova o Ljubljani pod naslovom: »En dan v Ljubljani«. G. Brzicov se je namreč ustavil v našem mestu skupno z drugimi svojimi tovariši na povratku iz Nemčije, kamor so spremljali bolgarskega ministrskega predsednika Kjo-seivanova.

V uvodu podaja avtor najprej nekaj splošnih podatkov o Ljubljani, nato pa pripominja: »Vidite, v tem mestu nam je bilo usojeno preživeti en dan... Kolikor bolj se je bližal čas našega odhoda, bolj smo spoznavali, da smo si sorodni s tem mestom. Tudi v drugih slovanskih mestih se lahko počutite več ali manj kakor do-

ma, toda to velja v največji meri za Ljubljano. Tudi jezik je bližji našemu, še bolj pa ljudje s svojimi čustvi za nas in po svojem značaju.«

Avtor navaja nato nekaj števil iz našega gospodarskega in kulturnega življenja, opozarja na brate izven mej in na izseljence v Ameriki ter nadaljuje: »Tudi Ljubljančani se, kakor Sofijčani, zelo zanimajo za gledališče, znanost, literaturo, včasih celo bolj kakor za politiko... Sploh smo si vsi Slovani bratje navzlic različnim značajem, toda Bolgari in Slovenci smo si med vsemi Slovani najbolj podobni. Lahko rečem, da se v Ljubljani niti za hip nisem počutil na tujem.«

Državne plavalne tekme v Dubrovniku

Dubrovnik, 24. julija. o. Snoči je bilo v luki prvo letošnje tekmovanje za državno prvenstvo v plavanju. Tekmi je prisostvovalo okrog 1000 ljudi. Splitski Jadran je bil v gosteh pri domačem Jugu. Jug je zmagal v razmerju 65:44 točkam. Tudi v waterpolu so domačini zmagali, vendar le z velikimi napori. Dosežen je bil rezultat 3:2 (2:1). Revanšna tekma bo v ponedeljek 31. t. m. v Splitu.

Prva mesta v posameznih disciplinah so si priborili: 400 m svobodno gospodje: Žilek (Jug) 4:51.6 (pet sekund boljše od njegovega lanskega rekorda in v letošnji sezoni najboljši evropski rezultat na tej progi), 100 m hrbtno dame: Maja Orlić (Jug) 1:30.0, 200 m prsno gospodje: Barbieri (Jug) 3:02, 100 m svobodno dame: Beara (Split) 1:16.8, 100 m svobodno gospodje: Stakula (Jug) 1:01.7, 200 m prsno dame: Maja Orlić (Jug) 3:26.5, 100 m hrbtno gospodje: Ciganović (Split) 1:15.2, damska stafeta 4x50 m Split 2:20.2, moška stafeta 4x200 m Jug 9:45.6.

Nogometna kriza

Zagreb, 24. julija. o. Predsednik jugoslovanske nogometne zveze dr. Andrejević je danes potoval skozi Zagreb in se je tu za nekaj ur ustavil. Obiskal je

predsednika Hrvatske sportne sloge dr. Kraljevića. Njun razgovor je trajal dobro uro. Dr. Kraljević je ponovno naglasil, da hrvatski sportniki ne odstopijo od svoje zahteve, da se prizna njihova liga. Dr. Andrejević pa je menil, da je baš to glavna zapreka in da bi bilo mogoče o vseh drugih vprašanjih doseči sporazum. Sedatek nogometne krize ni ublažil.

Uspeh jugoslovanskih letalskih modelarjev

Beograd, 24. julija. p. Iz Londona poročajo, da so se tam danes zaključila mednarodna tekmovalna malih letalskih modelov za zlati pokal Nj. Vel. kralja Petra II. Jugoslovanski tekmovalci so dosegli zelo veliki uspeh. Vse do konca so vodili tako po številu točk kakor po daljavi polotov svojih modelov. Poleg njih so dosegli velike uspehe tudi Nemci in Angličani. Predsednik angleškega aerokluba lord Weckfield, ki je organiziral in vodil tekmovalnjo, priredi nocoj banket, na katerem bodo proglašeni rezultati, ki sedaj še niso znani.

Uspeh Kanade v tekmal za Davisov pokal

Havana, 24. julija. AA. (Havas). Tekma za Davisov pokal med Kubo in Kanado je končala z zmago Kanade s 4:1.

Smrtna kosa

V Ptuj je umrl železniški inspektor g. Andrej Černić, postajenačelnik na kolodvoru v Čakovcu. Pogreb bo danes iz ptujске bolnišnice na mestno pokopališče v Ptuj.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska napoved za 25. julij: Hladneje in delno oblačno po vsej državi, zlasti bo močna oblačnost v zapadnih krajih. Tudi nalivi in nevihte bodo tu pa tam.

Dunajska: Zelo spremenljivo oblačno, od časa do časa solčno, ponekod dež ali nevihte, temperatura brez sprememb.

Angleško popuščanje Japoncem na Kitajskem

Besedilo doseženega načelnega sporazuma — Incident v spodnji zbornici — Nadaljevanje pogajanj

London, 24. julija. AA. (Reuter). Predsednik vlade Chamberlain je sporočil v spodnjem domu tekst sporazuma, ki je bil sklenjen v Tokiu med japonskim zunanjim ministrom Aritom in angleškim veleposlanikom Craigiem. Tekst se glasi:

»Vlada Nj. Veličanstva v celoti razume sedanji položaj na Kitajskem, kjer trajajo sovražnosti na velikem prostoru, ter sprejema na znanje, da imajo japonske vojske silo na Kitajskem — dokler bo trajalo tako stanje — posebne zahteve, ki se tičejo ohranitve lastne varnosti in ohranitve javnega reda v tistih pokrajinah, ki se nahajajo pod njihovim nadzorstvom, kakor tudi to, da odstranijo in zaduše vse tiste vzroke ali dejanja, ki bi jim škodovala ali pa bi koristila njihovega nasprotnika. Vlada Nj. Veličanstva nima namena podirati nobenih dejanj ali ukrepov, s katerimi bi se onemogočilo japonskim vojnim oblastem doseči zgoraj imenovane cilje. Vlada Nj. Veličanstva porablja to priliko, da potrdi to svojo politiko. Angleški uradni predstavniki bodo angleškim državljanom na Kitajskem pojasnili, da se je treba vzdržati vsakega takega dejanja.«

Na vprašanje poslanca Flecherja na današnji seji spodnje zbornice je Chamberlain izjavil, da se bodo pogajanja omejila na čisto krajevna vprašanja Tiencina. Ne ki poslanec je nato dejal, da Chamberlainova izjava pomeni, da angleška vlada podpira Japonce. Ta ugotovitev je nalezela na nezadovoljstvo med poslanci konservativne stranke, ki so pri tej priliki burno vzvikali: »Ne!«. »Ta izjava ne prinaša nobene spremembe angleške politike na Kitajskem«, je nato odgovoril ministrski predsednik Chamberlain.

Podrobne japonske zahteve

Tokio, 24. julija. AA. Na merodajnem mestu izjavljajo, da so se danes dopoldne nadaljevala pogajanja predstavnikov Velike Britanije in Japonske. Pogajanja so se vodila v prijateljskem duhu. Največ se je razgovarjalo o vprašanju Tiencina kakor tudi o ohranitvi miru in reda na Daljnem vzhodu.

Tukajšnji dopisnik doznava, da je današnji razgovor med predstavniki Japonske in Anglije, ki se je začel ob devetih dopoldne, trajal dve uri. Po poročilih listov je zunanji minister Arita na današnji seji postavil glede Tiencina sledeče japonske zahteve: 1. izročitev štirih kitajskih morilcev; 2. izgon nezaželenih elementov, ki so preplavili angleško koncesijo; 3. vzdrževanje reda in miru v koncesiji; 4. preiskava proti gotovim japonskim elementom v koncesiji; 5. odpust kitajskih oficirjev, ki so nasprotniki Japonske; 6.

Odlikovanje kraljevih profesorjev

Beograd, 24. julija. p. Kraljevi namestniki so, želeč dati izrazu kraljevi naklonjenosti, odlikovali z redom Jugoslovanske krone 1. stopnje guvernerja Nj. Vel. kralja Jeremija Živanovića, z redom Jugoslovanske krone IV. stopnje profesorja telovadbe Ivana Kovača, z redom sv. Save 1. stopnje vseučiliškega profesorja dr. Vladimira Čorovića, 2. stopnje vseučiliškega profesorja dr. Lazara Mirkovića, 3. stopnje gimnazijskega direktorja Stanislava Vulića, profesorja vojne akademije Veličbora Jonića in protorejera Kosto Lukovića, 4. stopnjo pa vseučiliškega asistenta Mihajla Dinića, profesorje na drugi moški gimnaziji v Beogradu Branka Kalinića, Dragoljuba Petrovića, Radoja Maksimovića in Lava Rajčića, profesorja na 4. moški gimnaziji v Beogradu dr. Pavla Brežnika, profesorja na gimnaziji kralja Aleksandra v Beogradu Milorada Marčetića in Milorada Petrovića ter profesorja na višji komercialni akademiji v Beogradu dr. Brani-slava Demetrovića.

Odlikovanci so bili profesorji Nj. Vel. kralja Petra II., ki je, kakor znano, pred dvema mesecema z odliko dovršil srednjošolske študije in napravil maturo.

izročitev denarja, ki je deponiran v kitajskih bankah v koncesiji; 6. sodelovanje Anglije pri ureditvi emisije in cirkulacije denarja kitajske federalne rezervne banke; 7. priznanje pravice Japoncev do odškodnine zaradi padca kitajskega denarja.

Kitajska politika Anglije se ne spremeni?

Tokio, 24. julija. AA. (Havas). Angleški krogi v Tokiu zatrjujejo, da sporazum, ki je bil dosežen med japonskim zunanjim ministrom Aritom in angleškim veleposlanikom Craigiem ne menja angleške politike do maršala Čangkajskega. Obvestila in komentarje, ki govorijo o kapitulaciji ali o umiku Velike Britanije pred Japonci, v tukajšnjih angleških krogih označujejo kot čisto propagandne, ker je Velika Britanija pristala na to, da še daljše obdrža nevtralnost, ki ga ni opustila od začetka japonsko-kitajske vojske.

List »Asahi Šimbun«, naglašja v zvezi z memorandom, ki sta ga podpisala Arita in Craigie, da mora sedaj Anglija izvajati praktične posledice, ker bi sicer ta dokument ostal samo diplomatski akt na papirju. List pravi, da bodo današnja pogajanja glede ureditve vprašanja Tiencina dala Angliji priliko, da pokaže svojo dobro voljo. V toku teh pogajanj je bo pojasnilo tudi stališče Anglije napram bodoči centralni vladi na Kitajskem. Ako bo Japonska priznala to vladu, jo bo morala tudi Anglija.

Kitajski predor do Šanghaja

Šanghaj, 24. julija. AA. (Reuter) Po pripovedovanju potnikov je prišlo v bližini Šanghaja do hude borbe med kitajskimi in japonskimi četami. Kakor trdijo Kitajci, se je oddelku 3000 rednih kitajskih vojakov posrečilo prodreti v Šanghaj. Japonci so poslali proti Kitajcem v naglici čete z ročnimi bombami ter oklopne avtomobile.

Šanghaj, 24. julija. br. Japonci, ki so bili silno iznenadeni zaradi nenadnega prodora Kitajcev do mesta, so se morali spočetka umakniti spričo kitajske premoči. Takoj pa je bila v mestu organizirana posebna japonska vojaška ekspedicija, ki se je v popoldanskih urah spopadla s Kitajci. Japonci so nastopili proti Kitajcem s topovi, strojnimi, ročnimi granatami in mošnjari. Proti večerom se na Kitajci umaknili.

Prebivalstvo Nemčije

Berlin, 24. julija. AA. (DNEB). Po zadnjih statističnih podatkih ima Nemčija zdaj 80 milijonov ljudi. K tem pa je treba dodati še 7 milijonov prebivalcev iz češkoslovanskega protektorata in prebivalstvo Memela. Po številu ljudi je Nemčija danes v Evropi na drugem mestu (prva je Rusija) ter na petem mestu na svetu sploh. Pred njo so Kitajska, Rusija, Indija in Zedinjene ameriške države. Na kvadratni kilometer pride v Nemčiji povprečno 137 ljudi.

Vohunstva osumljeni umrli v zaporu

Pariz, 24. julija. AA. (Havas). »Figaro« poroča, da je Julien Poiret, policijski uradnik, ki je bil pred 11 dnevi aretiran zaradi špionaže, umrl snoči v vojaški bolnišnici. Preiskava se nadaljuje.

Dve novi svetnici

Vatikan, 24. julija. AA. (Stefani). Včeraj dopoldne je bila v prisotnosti sv. očeta prečítana bula, da se proglašata za svetnici blaženi Hema Galgani in Marija Pelletieri, ustanoviteljici reda sester Dobrega pastirja.

Naši kraji in ljudje

Pomembna sokolska slavnost Sokol v Brežicah — vzor bratske sloge

Brežice, julija
Lep sokolski praznik je bil v nedeljo 16. t. m., ko smo slavili 35letnico sokolskega dela. Novo urejeno letno tečevišče ob banovinski cesti je s svojim impozantnim pročeljem, okrašenim z državnimi trobojnicami na visokih drogih ter s krasnim likom ptičja sokola (glej sliko), izdelek akad. kiparja Stovička, nad glavnim vhodom vabilo in sililo mimoidoče, da si og'e-

dajo naš stadion, pa se udeležijo tudi naše sokolske prireditve. Vse to je delo našega članstva, posebno izvršujočega, ki je vztrajalo na tem, da izvede svoj letošnji telovadni nastop s proslavo 35letnice že na novo urejenem lastnem telovadšču. Vse to je priznalo tudi naše meščanstvo brez izjeme, ki je okrasilo svoje domove z zastavami ter obsipalo Sokole s cvetjem in pozdravi.

Že ob 13. se je začelo zbirati članstvo sokolskih edinic breziškega okrožja na te-

lovadišču, kjer so se vršile najprej skupne pod vodstvom br. načelnika Ivana Zagodeta, ob 14. pa je bil obrambni zbor okrožja, ki ga je vodil okrožni načelnik br. Pavel Herbst. V jedrnatem nagovoru je pozval članstvo, naraščaj in deco k vztrajnemu izvrševanju sokolskih dolžnosti. Obrambnemu zboru je sledil sokolski spreved skozi mesto, na čelu jezdec, za njimi kolesarji, sokolska godba iz Trbovelj, oddelek narodne vojske, nato člani in članice v kroju, v civilni obleki z znaki, naraščaj in deca. Posebno pozornost je zbuja skupina sester v krasnih narodnih nošah. Spreved je pozdravil s balkona občinske hiše predsednik občine br. Ivan Volčanšek, obkrožen od članov uprave. Čestital je društvu k 35letnici, želeč mu lepih uspehov v bodočnosti.

Telovadni nastop je privabil toliko občinstva, da je bilo obširno telovadišče dobro zasedeno. Po pozdravu zastavi je starosta br. dr. Zdošek čestital članstvu k uspehom 35letnega dela, posebno onim članom, ki so bili že pri ustanovitvi društva udeleženi, naposled pa je izročil pred zborom članstva bivšemu načelniku br. inž. Tugu Cajniku spominsko darilo članstva v znak ljubezni in hvalečnosti za uspešno delo v društvu.

Telovadni nastop je z vsemi točkami gledalce v polni meri zadovoljil. Naša vojska je izvedla svoje napadalne vaje šele ob nastopu mraka ter dokazala, da imamo dobro izvedbene branilce miru. Žela je splošno priznanje. Ob prijetnem razpoloženju je trajala narodna zabava pozno v noč ter je brez dvoma uspeh prireditve v moralnem in gnutnem oziru vsestransko nadkrilil pričakovanje. Velikostni proslavi 35letnice naj sledi še vztrajnejše delo, da bodo uspehi ob 40letnici še vidnejši.

Mladi Angleži spoznavajo Jugoslavijo Pri nas rase zanimanje za učenje angleščine

Ljubljana, 24. julija
Ob žgoči poletni vročini je pripeljal v petek popoldanski vlak iz Maribora v Ljubljano skupino 14 angleških akademikov in 6 akademikark, ki so prebili 3 tedne v Mariboru, našem Meranu. Angleže je poslal British Council, da so se udeležili poletnega kurza za študij angleščine, ki se je vršil letom od 1. do 21. julija. Na kolodvoru je priredilo ljubljansko angleško društvo gostom priscen sprejem. Ko so bile urejene formalnosti in prtljaga zasidrana v garde-robi, so si gostje ogledali naše mesto. Udoben avtobus jih je popeljal na grad, krono bele Ljubljane. Navdušenje nad prekrasnim razgledom je bilo živahno in iskreno. Mala plovilca Angležina s srčkanim obrazčkom in velikimi začudenimi očmi je trdila, da je bil obisk Ljubljanskega gradu najlepše, kar je doživela na svojem potovanju v Jugoslavijo. Njen kolega pa mi je izjavil, da ne more dovolj dati izraza svojemu veselju, da je imel priliko videti naše lepe planine, ki jih je obdivoval in obiskal iz Maribora, še enkrat od ljubljanske strani. Pod vodstvom neumorne in vedno čile ter naše gore tako iskreno ljubeče gospe Copelandove so namreč napravili Angležji po njihovi izjavi nepozabno krasen izlet v Logarsko dolino.

Za odhodnico je pripravilo angleško društvo gostom v Ljubljani prijetno večerjo na tako slikovito ležečem Bellevueju. Gosti se niso mogli načuditi ljubki in lepi legi Ljubljane, ki da je tako prekrasna v svojem bogastvu zelenih nasadov in prijetni hladnoči. Pogled ob nočnih urah z Bellevueja na razsvetljeno mesto pa je res silno lep. Nenadoma so se začele dvigati pisane rakete pod zvezdnato nebo in zatemnile prijazno svetlobo prvega kraja. V šali smo rekli gostom, da je umetni ogenj prirejen njim na čast. Najbrž bo veselilo Ljubljancane in vse, ki ljubimo belo Ljubljano, enoglasna izjava Angležev, da jim Ljubljana bolj ugaja kot Maribor. Naj nam bodu odpusčen lokalni patriotizem!

Na poslovnem večeru se je zbralo mnogo tukajšnjih članov angleškega kluba in kontakt med njimi in Angležji je bil kaj kmalu zelo priazen. Saj pa so se tuji v treh tednih bivanja na naši zemlji privadili našega načina in marsikatero prisceno prijateljstvo je bilo sklenjeno med Jugoslovani in njimi. Pri večerji mi je pravil moj sosed, mlad absolvent filozofije, ki gre v

kratko na študijsko potovanje v Ameriko, da so se vsi pri nas tako božansko počutili. Z veliko verno mi je kazal fotografije (napravil jih je rekordno število okrog 200) na katerih so v veselih grupah v počitniškem razpoloženju posnete skupine naših in angleških študentov. Zanimanje za študij angleškega jezika je v zadnjih letih pri nas silno naraslo in iz vseh delov naše države je obiskalo kurz nad sto udeležencev. Tako je bila dana prilika, da so tuji spoznali temperamentne Srbe, razigrane Hrvate in melanholične Slovence. Nikakor niso mogli prehaliti slovenske gostoljubnosti. Škotski tovariš Charly je v svoji šaljni napitnici izrazil prepričanje, da bi škotski igralci na dudu še mnogo bolje svirali, če bi jim dajalo pogum slovensko žganje. Res velik poklon, če pomislimo na prvostopenjsko kakovost svetovnoznane škotskega whiskyja. Prisceno smo se nasmajali anekdoti o umirajočem škotu, ki je ležal v neki angleški bolnišnici. Imel je pred smrtno samo to željo, da bi, preden umrje, še enkrat slišal igranje na dudo. Res so mu poslali v bolnišnico dva svirača, ki mu je igral vso noč. Toda — zjutraj je bil škot še živ, vsi drugi, Angležji, pa so bili mrtvi. Škoda, da je bil mladi škot zelo utrujen in zato res ni mogel ugoditi naši prošnji, da bi zaplesal svoj nacionalni ples. Njegov prijatelj arhitekt mi je smje pripovedoval kakšno pozornost je zbuja Charly vespovsod. Hodil je okrog v svoji narodni noši, ki najbolj pada v oči s svojim širokim karstastim krilom. Ni ču-da, če so se ljudje ustavljali in začudeni gledali za njim. Iz pripovedovanj smo posneli, da je bilo smešno in zabavno na počitniškem tečaju na pretek, pa tudi resnega dela. Angležji so povedali, da še nikdar popreje niso premišljali tako resno o tem, kako težak je njihov materinski jezik. Silno družabna in zgovorna študentka ekonomije je trdila, da so jo Jugoslovenci naučili angleške gramatike in da je bila ob različnih vprašanjih, zakaj je v angleščini to in ono tako in ne drugače, v bridki zadregi. V prijetnem in neprisiljenem kramljanju se je načela marsikatera tema. Žal, da ni bilo več časa, da bi tudi oni, ki niso bili v Mariboru, nekoliko pobliže spoznali angleške goste. Čuditi pa se je moral človek, kako dobro poučeni so o naših razmerah, koliko vedo o naši zgodovini, literaturi in umetnosti. Študent arheologije in klasične filologije mi je razlagal, da so bile v pre-

historičnem času na našem Barju stavbe na koleh in tudi o rimski dobi v Sloveniji je vedel marsikaj povedati. Rekel je, da se je tako silno veselil, da bo videl rimske izkopanine v Ptuju, da pa je bil zelo razočaran. Najbrž ga je zavedla prebujna fantazija in včasih zelo površni in netočni podatki v tujih učnih knjigah. Mnogo zanimivega bi se bilo še lahko pomenili, toda — čas je hitel.

Kljub utrujenosti nadvse zadovoljno in dobro razpoloženo je odpeljal avtobus družbo v sredino mesta. Najpodjetnejši so v »Zvezdi« se zaplesali, drugi so se na zračnem vrtu hladili ob sladoledu, ki ga niso mogli prehaliti. Nekateri izmed družbe so napravili kratek skok na nebotičnik, ki z magično silo privlači vse tuje. Blizžala se je ura odhoda in potniki so postajali nekoliko nemirni. Prav po študentovski so začeli pregledovati svoja finančna sredstva. Simpatični stavbni inženjer mi je začel kazati celo kolekcijo najrazličnejšega denarja v kovancih: angleškega, holandskega, nemškega, rumunskega, madžarskega, kratkasta pestro zbirko, katero je imel namen zamenjati v Italiji, ker je njihov popotni načrt predvideval 4-urno bivanje v Benetkah. Numizmatska razmotrivanja je prekinil signal

S pomočjo ponarejenih legitimacij jesleparil Ni še znano, koliko ljudi je oškodoval

Ptuj, 24. julija
V Pichlerjevo agencijo v Ptuju je stopil te dni čedno oblečen možič in rekel, da bi si rad kupil pisalni stroj. Lastniku agencije se je predstavil za železniškega uradnika Vukšana Steva iz Osijeka. V dokaz mu je predložil uradno legitimacijo, ki je bila izdana pri državnih direkciji železnic v Subotici. Po kupnih pogajanjih je nudil Vukšan za pisalni stroj 400 din v gotovini, za ostalo pa bi podpisal menlo. Pod enakimi pogoji je prodal pred kratkim pisalni stroj tvrdke Kerbeutz v Mariboru nekemu Momčiloviću Danetu, ki se je bil tudi legitimiral z železniško legitimacijo, vendar pa plač la za blago ni nikoli prejel.

To je g. Pichler vedel, zato je v kupcu zasumil sleparja. Z izgovorom se je za trenutek odstranil in za vedno prijavil policiji. Policija je stranko povabila v urad. Pri osebni preiskavi so našli pri Vukšanu tri ponarejene železniške legitimacije, in sicer eno glasečo se na ime Vukšan Stevan in izdano pri železniški direkciji v Subotici, drugo na ime Momčilović Dane in tretjo na ime Janžeković Ilija, obe izdani pri di-

Le urat zna narediti ura

kakor more perilo čisto oprati je dobro milo. Terpentinsko milo Zlatorog da goso belo peno, ki z lahko odstrani vsako umazanijo. Le malo truda — in perilo se snežno belo, prijetno poduhtva in ostane dolgo trdno.

avtobusa, ki je oznanjal odhod. Nočni brzec proti Italiji je imel po stari navadi precejšnjo zamudo in čas za zadnje poslovilne besede je bil nekoliko manj pičlo odmerjen. Končno je vlak prihrumel. Potniki so hitro zasedli prostore in namestili prtljago, ki je ni bilo malo. Na mah so pozabili na vse izmučenost in živahno so na pol žalostno in na pol veselo mahali zadnji pozdrav. Svetlo so žareli naši živo rdeči nageljni v rokah angleških deklet. Naj bi bili simbol resnične, medsebojne interese sveto spoštujočega prijateljstva med našo ljubljeno Jugoslavijo in mogočnim britskim imperijem.

dolgo, dolgo so vrste prijateljev in tovarišev s solzami v očeh nemo zrla na gomilo prezdodaj umrlega — študenta Poljanca, kakor je bilo tako resnično in iz srca napisano na enemu izmed travkov žalnega venca.

Gospa Prijatelj ima nove jubileje

Ljubljana, 24. julija
Na dan sv. Ane bo obhajala svoj 91. letni rojstni dan in god znana napredna, skoraj bi rekli najstarejša nacionalna žena v Ljubljani. Stanuje na Ljubljanskem gradu v istem stanovanju polnih 40 let. Vidi se ji in tudi sama vedno trdi, da je zdrava, vesela in zadovoljna. Pravi, da se počuti, kot sveže mlado dekle. Redno vsaki dan hodi iz gradu na trg in nazaj. Vsi grajski prebivalci jo spoštujejo in jo imajo zelo radi že zaradi tega, ker je vedno veselo razpoložena. Najraje pa jo imajo grajski fantje, ki jo nazivajo »naša mama«.

Poleg teh omenjenih jubilejev pa slavi »naša mama« tudi 4-kratno poroko z istim možem. Leta 1871 se je na Veseli gori poročila slavljenska s pokojnim Prijateljem Antonom, sod. officialom v Ljubljani, leta 1896. je obhajala srebrno poroko, leta 1921. zlato in leta 1932. biserno poroko. Slednji dve poroki je opravil v grajski kapeli sv. Jurja naš narodni župnik g. Janko Barle. Tri mesece kasneje je umrl njen mož v 92. letu starosti. V zakonu se jima je rodilo 9 otrok, od katerih živijo tri hčerke, in to Peregrina stara 64 let, Angela 54 in Slavka 52 let.

Dan sv. Ane bo spet dostojen in prijeten praznik na gradu, ker jo vsi grajski prebivalci ljubijo in so ponosni na to vedno dobrovoljno »našo mamo« Vse od ustanovitve naprednega kulturnega društva »Ljubljanski grad« je njegova članica in dobrotnica. Je pa tudi že dolgoletna redna naročnica »Jutra«. Želja vseh grajskih prebivalcev je: »Prijateljevi mami še mnogo, mnogo let zdravlja, veselja in zadovoljstva.«

M.

Za deco bi se morali bolj brigati Počitniško potovanje otrok z vlaki bi moralo biti udobno

Iz Ptuja smo prejeli naslednji dopis:
Dne 21. t. m. se je vrnila moja 10-letna hčerka z letovanja v Bakru, kjer je preživela tri lepe in brezskrbne tedne v domu Jadranske straže. Bila je polna hvale in navdušenja o tem, kar je doživela na Jadranu.

Edino en dogodek je zasenčil te lepe tri tedne, namreč vožnja, odnosno način vožnje nazaj. Sicer so za potovanje izrabili nočne ure, a tudi ponoči je bila vročina neznozna. Proti vročini seveda ni sredstva, pač pa bi železniška uprava lahko poskrbela za to, da bi se otroci malo udobneje vozili. Prostora je bilo za 80 otrok prav toliko, da so lahko sedeli. O ležanju seveda ni bilo govora. Če pomislimo, da je že za odraslega človeka, utrudljivo, potovati vso noč, ne da bi se mogel

malo vleči, mora taka vožnja biti za 10 do 12 let stare otroke prava muka. Kaj bi že bilo, če bi železniška uprava dala na razpolago en vagon več, da bi otroci, če že ne vsi namenkati, pa vsaj menjaje se mogli po nekaj uric dremati.

Tudi naša mladina ima že tu pa tam priložnost slišati, kako udobno se potuje po drugih državah. Res povsem nepotrebno je, če mora deca na sebi občutiti, kako malo brige se posveča potujočemu občinstvu. Nujno želim, da bi železniška uprava počitniškega potovanja naše dece ne gledala edino le iz finančnega vidika, temveč da bi se pri transportih take vrste ravnala po zgledu drugih držav, ki nudijo deci vse olajšave po gestu: Kar da država svoji deci, to da sami sebi.

Silva Mehore zadnja pot

Ljubljana, 24. julija
Pogreb tragično preminulega šolskega upravitelja Silve Mehore je jasno izpričal, kako priljubljen in spoštovan je bil mladi učiteljski-idealist v naši javnosti. V nedeljo popoldne se je pred mrtvašnico zavetišča sv. Jožefa na Vidovdanski cesti zbralo nebroj njegovih prijateljev in znancev, da spremijo pokojnega tovariša na zadnji poti. V sprevedu, ki ga je otvorila častna četa vojakov so nosili okrog dvajset vencev poletnih rož. Med drugimi venci St. Jakobškega gledališča, Gledališkega odra Sokola Vič, Kočevskega Sokola. Ciril Metodove družbe v Kočevju, Orjema, Učiteljskega pevskega zbora. Nepregledna je bila množica turobnih spremljevalcev, ki so se zvr-

stili za kruto prizadetimi žalujočimi svojci za krsto, prav tako posuto z rožami in obdano z venci. Tovariši učiteljski abiturienti so mu zapeli v slovo dve žalostinki, poslednjo. Vigred se povrne pri odprtem grobu. V presunljivih prijateljskih besedah so se na pokopališču poslovili od njega g. Kugler v imenu njegovih sošolcev, na zadnji pozdrav kočevskih Slovencev g. Fliger, g. Engelmanova kot zastopnica UJU ter slednjič g. Eypper v imenu Šentjakobskega gledališča in njegovih najžejih prijateljev. Zastopnik Ciril-Methodove družbe iz Kočevja je vrgel na krsto grudo naše slovenske kočevske zemlje.

Žalostno toda veličastno in nad vse prisceno je bilo slovo množice žalujočih in še

Celje, 24. julija
Borba pekovskih pomočnikov v Celju za njihove pravice se nadaljuje in se je v zadnjih dneh zaradi postopanja nekaterih pekovskih mojstrov poostila. Mojstri, ki morajo sedaj delati sami s svojimi vajenci, skušajo na razne načine pridobiti pekovske pomočnike. Da bi prišli delat. Ta prizadevanja pa so zaman, ker se pekovski pomočniki dobro zavedajo velikega pomena solidarnosti in discipline. Zanimivo je, da je doslej tudi že šest vajencev zapustilo delo in zaprosilo pomočnike za zaščito, ker ne vzdržijo izredno napornega dela, ki ga morajo sedaj opravljati. Postopanje nekaterih mojstrov tudi značilno osvetljuje primer, da je dobil neki pekovski pomočnik pred stavko za šest dni napornega dela po 11 ur dnevno, torej skupaj za 66 ur komaj 90 din, torej niti ne 1.50 din na uro! Poleg tega mu je mojster odbil še 7.50 din za OUZD in 1 din za uslužbenški davek, tako da je prejel pomočnik sramotno nizko mezdno 81.50 din za šest delovnih dni.

Poudariti pa moramo, da so med pekovskimi mojstri tudi častne izjeme, vendar pa izgleda, da ti mojstri še nimajo večine, da bi lahko uredili spor s pomočniki, ki solidarno branijo svoje pravice in se borijo za človeka dostojno eksistenco. Na celjski trg prihaja sedaj tudi kruh iz krajev izven Celja, kjer pekovski pomočniki ne stavkajo. Mnogo gospodinj je sklenilo, da bodo v času stavke same pekile kruh. Upamo, da bodo pekovski mojstri vendarle spoznali upravičenost pekovskih zahtev ter kmalu omogočili sklenitev nove kolektivne pogodbe in zaključek stavke, zlasti ker so simpatije javnosti slej ko prej na strani stavkajočih pomočnikov.

Ignac Koprivec:

Gumna so zaživela

»Tiho, tiho! — Kaj je to, glej!« — Nekaj se je moralo zgoditi! Nekaj težkega, velevažnega, nekaj takšnega, kar pretrese življenje v korenju.

Tako mirno je postalo vse. Pesem življenja se je unesla. Slovenske gorice so vrle s sebe tisti brezbrzični nasmeh, ki razgibava lica mladini ter si nadela oni izraz zaskrbljenosti in resnobe, ki je lasten zrelim ljudem.

Le od kod se je vzelo to? — Gozdovi so še zeleni, kakor jih je pobarvala pomlad; tu in tam se cvete rože iz pomladi; listje vinske trte je še sveže, le mladosti ni več na njem veter ga ne ziblje več tako ljubko in norčavo kot ga je nekoč. Nekam resno in počasi se poznavačje veje drevja, se majo listje, kakor bi se utrudilo v vseh teh dolgih dneh, ki so drveli čez zemljo od pomladi pa do te ure.

Ogrodije Slovenskih goric je še takšno, kakršno je bilo: ljubko in očarljivo s svojimi neštetiimi hribčki, s cerkvicami na gričih, s potoki, milini z jagnedi po vassen in s klopotci, ki jih že pripravljajo, da jih bodo postavili v gorice, le vnanost se je spremenila, lice se jim je predugradilo. Gube so se jim zarezale v čelo, kakor bi se pripravljale na ledene sape, ki že vstajajo iz dajnih hribov in jih občutljiva koža že tu pa tam začuti.

Moj bog, kako naglo gre vse! — Letni časi drviijo drug čez drugega, borijo se med seboj in podoba je, da vsi mrzijo pomlad, kot bi ne prinesla tega, kar bi mo-

rala. Pa tudi najkrajša je. Teden, dva jo je čutili, razposajen piš zamrši človeku lase, poboja naravo, nežni list zadrti na bukv in že je vsega konec, že je pomlad potisnjena na stran, kakor bi na zemlji ne bila zaželenja.

Ali se življenje porajajo za to, da so ob določenem času vržena v grobove na ljubo nekemu sebičnemu, neumljenemu, preden so spoznala svoj cilj, bistvo in smoter stvarstva? se vpraša človek zdaj, ko gleda razdejanje po poljih, čez katere zdvija tu pa tam nevinna, ki se brusi ob ostra strnišča ter prevrača razstave požete pšenice, ki so ostale od vse tiste le-pote, katere je spomlad valovela po žitnih njivah. Življenje je kakor senca: krepki se in krepki postaja močnejša, temnejša, ko pa poseje sonce, skopni, ne da bi ostal od nje en sam drobec.

Bogve, ali tudi rastline ljubijo pomlad, ljubijo svoje življenje? — Tedaj je ta njihov konec še žalostnejši. — Kaj je ostalo od zelenih blisk pšenice, ki je pokrivala njive Slovenskih goric? Kaj je ostalo od cvetja, ki je lukalo iz klasov ljubko, da so ga še čebele gledale z radostjo? — Samo teh par sto razstav, po katere grede zdaj mlatiči z vozovi, na katere jih bodo naložili, jih spravili v gumno, kjer jih bodo omlatili, zrnje pa nasuli v kašče. Ob letu pa ne bo ostalo zrno od vsega tega.

Tako je z vsem. Zrele, z izkušnjami obogatene stvari umirajo, na njih mesta

pa stopa lahkoverna mladost, kakor bi se Stvarnik bal upora onih, z izkušnjami obogatenih bitij.

Zdaj se je vse življenje Slovenskih goric preneslo na gumna. Cepje so udarili po smrekovih podnarih in glasi pilka poka se razlega med brami ter se odbija ob gozdovih za vasm.

Po cestah škripljejo težki vozovi. Naloženi so visoko čez ročice z zlato pšenico. Žrd leži čez njo in jo pritiska na voz, da bi kak smog ne padel na tla. In če dea cesta ovinek, ali če nekoliko visi, se opre mlatcev z rasohami v naložene razstava, da bi voznik ne zvrnil.

Ko peljejo z njive zadnje smopje, pazijo sosedovi mlatci na primerni trenutek ter zasadijo zadaj pod žrd zastavo: strgan rdeč jancjak, ali stare spodnje hlače. Časih se zgodi, da stoji tak voz dolgo na dvorišču preden kdo opazi porednost, tedaj pa je dolžnost najmlajših mlatcev, da zaneso zastavo na voz katerega drugega gospodarja. Ampak to je težko, zakaj sosedni mlatci so budno na straži.

Ko je potegnjen z njive zadnji voz, se spravijo mlatci, večinoma vničarji in mali željari, ki mlatijo za mertič, v gumno k otepanju smopja. Po dva in dva sta skupaj. Vsak pridu za svoj smop ter toče z njim po sodu, ki so ga postavili v gumno. Otepano smopje zlagajo otroci v parme in na skednje, ali pa v ute in v listnjake. Ko je sod že do polovice vtopljen v zrnju, odpro mlatci gumnska vrata, da se prah nekoliko izkadi, očistijo zrnje slame ter ga zgrebejo na vršaj v kotu gumna. Zvečer je na vršaj treba paziti, da ga tatovi ne zmanjšajo, kajti tat

ob mlatci najlažje pride do mernika pšenice. Vsak večer določijo mlatci izmed sebe čuvaja, ki spi pri vršaju. Če so mlatci od daleč, spijo navadno na gumnu vsi.

Mlatci raznih gospodarjev si nagajajo med seboj, kolikor se da. Zlasti je izpostavljen šalam čuvaj vršaja. Ponoči, ko zaspi, se pripizajo sosedni mlatci v gumno ter postavijo na vršaj slamnatega moža z vreo v rokah. Ko se čuvaj zbudi in zagleda na vršaju človeka, zakriči, skoči po cepe in hoče udariti po tatu, spoznati pa mora, da je potegnen, in tedaj je dolžnost mlajših mlatcev, da zaneso slamnatega moža drugam. Če jim ne uspe postaviti ga kam na vršaj, ga zaneso na stroho pri gumnu, in zgodi se, da ga mlatci ne opazijo do jutrine. Takrat je veliko smeha v vasi.

Zjutraj prično z vejanjem žita. To je najveselejši čas za mlatce, zakaj takrat plačuje gospodar njihovo delo. Vsak deseti mernik dobi mlatič. Če je gospodar dober in če je letina obilna, dospije k vsakemu desetemu merniku še merico za nametek, da je večji mertič.

Po vejanju se šele prične mlatitev, takrat šele zapoje cepje. V odprtni gumnskih vrat si nalože mlatci otepano smopje, vržejo dva smopa sredo gumna in po dva in dva udarjajo po vsakem, ga obračata med mlatenjem s cepmi, ga omlatnega odvržeta in si deneta na njegovo mesto drugega, ne da bi prenehala točiti. Ko je omlatena precejšnja skladištevna smopja, grede mlatci šopat. Treba je pač šop za slamnate strehe, in če je šetev dobra, če setev ni poležana, postanejo lepe tudi strehe. Šop ali dva prime mlatec v roko,

ga razveže ter otepa z njim pred seboj, da nerabna slama odpade. Ono, ki mu ostane v rokah, pa še očee na »farjuz, zobati pripraviti, sični glavniku. Najstarejši mlatcev zvije iz obesane slame vež, jo položi na gumno in ko je šopa dovolj debela, jo zvežejo, nato jo pa obrežejo v rezniem stolu, ali s koso ter jo vržejo v šopnik.

Tako mlatijo v nekaterih vaseh, kjer niso vneti za napredek. Drugod pa je čuti ropotanje vitija, ki ga goni živina, pa tudi brnenje motorjev in sikanje lokomobil, ki so potegnile večino delo na gumnih vase ter razpršile tudi vseve ure, ki so bile v zvezi z mlatitvijo. Stroj je pač stroj, brezsrčen je in ne privošči delavcu, da bi se malo povešale. Oni, ki so lastniku strojev, se seveda vsele, ali to je poglavje zase. Le tu in tam se še mlatci tudi pri mlatenju s stroji nekoliko razživijo, ko se napijejo, ali če stroj počiva.

Samo siromaki so še ostali zvesti staremu načinu mlatenju. Po eden ali dva točeta po gumnu s cepmi, sovražno gledata na smopje, kakor bi ne mogla verjeti, da bo dalo kaj pridra zrnja, zakaj zadnja leta so se prepirali, da se še tako otipavijo obeti ne uresničijo. Pred gumnom pa čepijo otroci. Brundajo in zvečijo pšenična zrna, očij pa se jim svetijo od ugodja, ker so dobili v žleodec nekaj boljšega, zakaj do zdaj so bili vajeni le koruzne polente zahte s šmarnico, ali s kislo jabolčnico.

Bogve, kdo bo mlatil takrat, ko bodo odrasli ti otroci! Mlatitev zahteva močnega človeka, to bo pa rod prilikavcev in slabštev... Ampak kaj bi govorili o tem, saj lahko vsakdo vidi.

POLETJE - ABBAZIA

Kopališna terasa Qarnero: Velike varietske predstave
»THE 24 ADORABLE« — Music Corporation of America.
»EDVARD SOMMERFELDov ORKESTER«.
Pianist FELIX KING. Pevke: Dennis Beard, John Cato, Ginger Hall.
JULIE DAWN — atrakcije.

Domače vesti

* **Redek primer rodoljubja.** Ko sinovi mnogih premožnih kmetov hrenpenjo po mestnem življenju, se je sin revnega kmeta po temeljitem šolanju v tujini vrnil v svojo revno vas ter njenemu napredku posvetil vsa svoja izkustva. To je Milij Nenadović, ki je kot 13leten deček leta 1915. s svojim stricem, ki je bil vojak, prehodil Albanijo in je bil potem s Krfu z drugo srbsko dečo vred poslan na šolanje v Francijo. V Franciji si je pridobil splošno izobrazbo, potem pa je obiskoval razna gospodarska učilišča. Pred koncem svetovne vojne je prišel v Anglijo, dosegel diplomu neke visoke poljedelske šole ter praktikal na raznih veleposelstvih. V do. movino se je vrnil konec leta 1925., a namesto, da bi si s svojimi diplomami pridobil uradniško službo, se je naravnost po dal v svojo domačo vas Ramačo v gru. žanskem okraju, preuredil malo rodbinsko posest, ki je mnogo trpela med okupacij, ter postal gospodar-vzornik vseh sovaščanov. Ustanovitve velikega zadružnega doma je njegova največja zasluga.

* **Mednarodni kongres lekarnarjev** bo letos v Berlinu. Kongres mednarodne zveze lekarnarjev bo letos prvič zasedal v Nemčiji. Vršil se bo od 27. do 30. avgusta v Berlinu. Zveza nemških lekarnarjev bo v kongresnih dneh priredila veliko razstavo, ki bo udeležencem kongresa pokazala razvoj in položaj lekarnarstva v Nemčiji. Udeleženci so prijavljeni iz mnogih evropskih držav, morda pa pridejo tudi iz Amerike. »Apotekarski Vjesnik«, glasilo zveze naših lekarnarjev, opozarja na kongres ter naglašava, da bi bilo važno, če bi se ga udeležilo tudi iz naše države čim več lekarnarjev.

Vsaka očala po meri
zato dobro sedijo in
jasen pogled pri
Lajec
Diplomirani PASAJA
NEBOTIČNIKA

* **Obisk carigradskih študentov.** Svoje potovanje po Jugoslaviji je v Beogradu zaključila 65članska skupina slušateljev in slušateljic carigradske univerze. Ekskurzije se je udeležilo 15 dijakov ter 3 zdravnice, med njimi tudi Sadja Bahtijarević, ki je asistentka na kliniki carigradske univerze, po rodu pa iz Beograda. Ekskurzija je obiskala z Italijo, Rumunijo in Bolgarijo, v naši državi pa je obiskala Ljubljano in Zagreb, kjer so bili visokošolski in profesorski sprejeti od univerzitetnih oblasti. Beograjski listi ugotavljajo, da po nekem naključju simpatičnih turških študentov ni uradno nihče sprejel.

* **Zadnje pomanjkanje vode v Beogradu.** Če nekaj dni sem objavljali beograjski listi dolge članke pod naslovi »Beograd brez vode v najhujši vročini«, »Usodne posledice odlaganja razsiritve beograjskega vodovoda I. t. d. Zda pa je prišel na vrsto naslov »To je zadnje pomanjkanje vode v Beogradu«. Tako je namreč izjavil predsednik mestne občine, ko je bilo javnosti in listih že toliko očitano, da je občina kriva hudega pomanjkanja vode. Listi so namreč ugotavljali, da je uprava vodovoda že tri leta predlagala občini, naj se vodovod razširi. Predsednik občine je tudi izjavil, da bo imel Beograd že v štiri tednih za 33 odstotkov več vode, kakor je ima zdaj.

— **Pri lenivosti črev in slabem žledcu z nerazpoloženjem za jed vsled zapeke,** naj se rabi že davno znana in učinkovita naravna »Franz-Josefova« grena voda. Zelo pogosto se potrjuje, da je »Franz-Josefova« grena voda prav posebno koristno domače sredstvo, kadar gre za to, da se jutraj očisti prebavni kanal s salinskim sredstvom za odprtje.

* **Se en rimski grob v središču Zagreba.** Oni dan so, kakor znano, pri kopanju temeljev za garažo nekega podjetja v Zagrebu na križišču Savske in Varaždinske ulice odkrili rimsko grobnico, ki izhaja iz prvega stoletja po Kristu. Po naročilu inženjerja, ki je nadziral delo, so delavci prav previdno kopali in o najdbi je bila, ko obveščen ravnatelj arheološkega muzeja prof. dr. Hoffler. Ko so v njegovi prisotnosti nadaljevali s kopanjem, so odkrili nov rimski grob 3 do 4 m daleč od prvega. To je dokaz, da je bila tam nek. daj večja rimska naselbina. Vse področje bodo v prihodnjih dneh preiskali arheološki strokovnjaki.

Proti sončarici uporabljajte Tschamba Fil. Kr. dvorni dobavitelj Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5.

* **Najlepši dom Jadranske straže.** V Dobroti pri Kotoru so v nedeljo na slovesen način odprli dečji dom, ki ga je zgradil in uredil oblastni odbor Jadranske straže iz Novega Sada. Ta dom zavzema prvo mesto med domovi Jadranske straže na Primorju. Staro poslopje nekdanje kapetanije je preurejeno v moderno letovišče za mlado iz Vojvodine. Slavnosti so se udeležili mnogi delegati krajevnih odborov Jadranske straže v Vojvodini.

* **Nasilnega moža je ubila.** V vasi Vitakovicu blizu Kraljeva je kmetica Stanimilka Baniceva med prepričim v silobranu s sekiro ubila svojega moža, ki jo je duševno in telesno mučil dolga leta in je bil vsem okoliškim znan kot pijanec in nasilnik. Žena ne obžaluje svojega krvavega dejanja. Na občini in pred orožniki je izjavila takole: Ubila sem ga in zdaj sem srečna, ker bo otrokom ostalo posvetilo, ki bi ga bil mož gotovo napravil. Zda grem na robijo, a na robiji sem bila tudi doslej.

* **Himen.** Poročila sta se včeraj v Kamniški Bistrici g. Tone Flegar, učitelj v Trbovljah in gđ. Hilda Počvayškova. Obilo srce mlademu zakonskemu paru, zaslužnemu v narodnih organizacijah.

* **Prva srbska šola pod turško upravo** je bila ustanovljena v vasi Krivogaštanu, ki je kakih 20 km oddaljena od Prilepa in spada danes med zelo napredne srbske vasi. Vas ima lepo poslopje za osnovno šolo, poslopje stare turške šole za srbsko dečo pa še stoji, čeprav je že v zelo slabem stanju. Uradni turški naslov za srbsko pravoslavno šolo je bil »Ortodoks Rb mektebi«. Novo osnovno šolo vodi kot upravitelj zaslužni prosvetni delavec Rista Vukmirović, prostovoljno pa mu pomaga pri šolskem delu stari upokojeni učitelj Trajko Veljković, ki je bil že pred dolgimi leti upokojen, a se ne more ločiti od šole in se tudi ne bo, dokler bo v njem še kaj življenja. Trajko je v starih hudih časih poučeval s puško v roki, zakaj nacionalno šolanje srbske dece je bilo prepovedano in učitelj, ki je poučeval skrivaj, je moral biti vsak čas pripravljen na napad turških pandurjev. Učitelj Trajko se je izkazal tudi kot junak v četniških vrstah. Včasni skrbijo, da ne bi razpadlo poslopje starodavne srbske šole pod turško oblastjo, češ, naj svet vidi, kakšne šole so bile nekdanj in kakšne so sedaj.

REX steklenice in aparati za vkuhanje sadja in sočiva

Julij Klein, Ljubljana, Wolfova 4

* **Velike konjske dirke na Krškem polju.** Po poročilih, ki jih dobivamo iz Krškega, bodo letošnje konjske dirke, ki se bodo vršile v nedeljo 6. avgusta prekašale sodeč po prijavih vse dosedanje. Dirke se udeležijo poleg priznanih dirkačev iz lju. tomerskega, brežiškega, šentjernejskega in krškega okraja tudi dirkači iz Karlovca, Zagreba in celo iz Beograda. Če bo lepo vreme se obeta, da pride ta dan na Krško polje kakor doslej druga leta na tisoče in tisoče prebivalstva iz bližnje in daljne okolice. Saj so konjske dirke na Krškem polju s tradicionalno kmetstvo veseličo res nekaj kar želi videti staro in mlado.

* **Najspetnejši lovec strupenih kač** v Hercegovini in morda v vsej naši državi je kmet Mušan Muratović iz vasi Vanje v Hercegovini. Njegovo ime je znano tudi v inozemstvu, ker je že za mnoge inozemske zavode lovil strupene kače. V Hercegovini je mnogo strupenih kač. Mušan jih lovi sam, izvežba pa je pri tem lovu tudi mnoge vaščane, ki so njegovi pomočniki ter imajo od lova dobrodošel zaslužek. Mušan lovi kače s precepom in je pri tem svojem delu tako spreten, da se ga je prijelo ime zmjaski (kačji car), prazna pa so seveda bajke, da privablja in kroti kače s sviranjem na posebno piščalko. Muratović rad pokaže tujcem svojo spretnost pri kačjem lovu, o kačah pa pravi, da so nevarne in zvite kakor ženske. Higieniski zavod v Zagrebu je te dni naročil pri Mušanu 500 živih strupenih kač, ki jih upo. rabljajo za serum proti kačjemu piku. Največ kačjega plena ima Mušan s svojimi pomočniki na planini Prenj.

* **Velik požar v Dravski dolini.** V Gordini pri Ptujju je nastal požar v domačiji posestnika in kovaškega mojstra Friderika Janeša. Zaradi močnega vetra se je ogenj razširil tudi na domačijo kolarskega mojstra Josipa Gobca, ki mu je zgorelo vse kolarsko orodje in skladišče. Janešu je zgorelo tudi vse žito in velika množina lesa, tako da znaša skupna škoda nad 200.000. Izredno močan veter je onemogočil gašenje in le požrtvovalnosti marljivih gasilcev z Mute je pripisati, da ni postala vsa vas žrtev požara.

* **Društvena potovanja.** 5.—6. VIII. Trst Opatija, 13.—15. VIII. Sušak, Crikvenica, Plitvička jezera, 13.—15. VIII. Grossglockner. Prijave in pojasnila potovalna pisar. na M. Okorn, Ljubljana, Františkanska ulica, tel. 22-50. (—)

Iz Ljubljane

u— **Za mariborski festival** slovenskih narodnih običajev je župan g. dr. Juro Adlešič na željo pripravljalnega odbora sklical sestanek raznih ljubljanskih organizacij, ki bo danes 25. t. m. ob 18.30 v magistratni posvetovalnici, da bi se tudi ljubljansko prebivalstvo v čim večjem številu udeležilo te letošnje največje nacionalne manifestacije ob severni meji. Na sestanku so seveda vabljene tudi organizacije, ki eventualno po pomoči niso dobile posebnega vabila.

Izkušeni turist ve, da so za na hribe najboljše SLAMICEVE KONZERVE.

u— **Pregled vseh motornih vozil,** ki slu. žijo javnemu prometu (avtobusov in avto. taksijev) bo po pravilniku ministrstva za notranje posle z dne 26. septembra 1. 1928. za drugo polletje v Ljubljani na mestni pristani, Povšetova ulica 8, 28. t. m. od 8. do 11. ure. Komisiji je predložiti prometno knjižico, 100 din za državni kolek kot potrdilo v prometni knjižici in takso 54 din v gotovini za vsak avto. Pri tej priliki bodo pregledana tudi druga motorna vozila, ki letos iz kakršnegakoli razloga še niso bila pregledana.

u— **Za oglednika živine** in izdajatelja živinskih potnih listov na teritoriju nekdanje občine Vič je imenovan g. Franc Azman, ml., trgovec na Tržaški cesti št. 126. za oglednika živine na teritoriju priključnega dela občine Dobrunje (štepanja vas) pa g. Jože Černe, posestnik v štepanji vasi št. 3. Oba prejšnja oglednika sta namreč umrla ter sedaj imenovana nova oglednika prične poslovanje s 1. avgustom t. l.

u— **Za mestne reveže** je darovala Mariborska mehanika tkalnica in apretura Doktor in drug v Mariboru 29 m blaga za obleke. Mestno poglavarstvo se darovalki najtopljeje zahvaljuje tudi v imenu podpiranih.

u— **Sentjakobsko žegnanje.** Ze več let je minilo, odkar so Sentjakobčani zadnjikrat praznovali svoj dan pod okriljem prireditelje Družbe sv. Cirila in Metoda. Dostojno ga je tedaj proslavljali, odzivali so stare običaje, fara je vzkipevala v navdušenju za narodovo stvar. Prisegali so si zvestobo, potrjevali prijateljstva, odpustili si med seboj trenja — bili so vsi enotni! Lepo je bilo in dobro! Oživimo letos zopet spomine na lepe čase. Okrepimo se v prijateljstvu in zvestobi do naroda. Podprimo Družbo sv. Cirila in Metoda v težki borbi. Dajmo ji sredstev za dosego njenih in naših ciljev v samoohranbi. Pridimo v nedeljo vsi, ki čutimo, da smo člani velike slovanske družine, na »Sentjakobsko žegnanje«, kjer bomo položili dar domovini na altar. Sentjakobsko-trnovska podružnica CMD in Sokol IV. bosta imela 30. t. m. na Dolenjski cesti na letnem telovadišču Sokola IV. žegnanjsko veselico, kjer si bo mogel vsak postreči do mile volje in s tem bo tudi vsakdo položil dinar v korist našim mejam. Prireditelj bo trajala do 24. ure. Vstop prost.

u— **Vojaške knjižice,** ki so jih zaradi zamenjave oddali obvezniki, rojeni leta 1889., 1890., 1891. in 1892. se bodo vrnile obveznikom v ponedeljek in torek t. j. 24. in 25. julija t. l. od 8. do 13. ure v mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu št. 7. l., soba št. 6. Prizadeži obvezniki naj pridejo zanesljivo po knjižice in naj prinesejo s seboj potrdila, ki so jih dobili pri oddaji knjižic.

u— **Dijaki z veliko maturo,** ki spadajo pod ljubljansko vojaško okrožje in bi radi v jeseni nastopili kadroško službo, naj se najkasneje do 4. avgusta t. l. zglase s spričevali pri poveljstvu ljubljanske vojaške okrožja v Mišičevi vojašnici na Maistrovi cesti — soba št. 16. Zanesljivo pa naj se do navedenega roka zglase tamkaj s spričevali dijaki, rojeni leta 1912., ki bodo v jeseni brezpogojno poklicani v kader.

u— **Selitev dekoracijskega materiala** od opernega in dramskega gledališča se je pričela minilo soboto. Kakor znano sta imeli obe gledališči spravljeno vso opremo za oder in za kulise v dveh barakah ob zgornjem koncu Knafjeve ulice tik ob železniškem prelazu. Ondi so imeli shranjeno razno pohištvo, preproge, slike, kipe in drugo. Vse se je tukaj kopičilo. Kvarilo in sproti uničevalo za odrom in na dvorišču. Ti neokusni in že starikavi baraki bodo kmalu podrti, ker potrebujejo ondodni prostor v druge svrhe. Banska uprava je pred več meseci kupila na Bleiweisovi cesti nasproti banske palače hišo šte. 13. kjer so zda na dvorišču te hiše zgradili novo, visoko in prostorno zidano poslopje za skladišča dekoracij in kostumov, slikarno, mizarno ter druge gledališke delavnice in kjer je končno tudi malo stanovanje.

u— **Uprava kina Uniona** sporoča cenje. mu občinstvu, da se danes ne vrše v kinu Unionu nobene kinopredstave, pač pa se bo ponovil krasni francoski film »Sel Jubez« v sredo 26. t. m. ob 19. in 21. uri. Občinstvu prav toplo priporočamo ogled lepega filma v katerem igrajo znameniti igralci Jean Gabin, Jean Pierre Aumont in Gaby Morlay glavno vlogo. (—)

Iz Maribora

a— **Lepo uspel sokolski nastop v Limbušu.** V našem prijaznem, lepem Limbušu je bil v nedeljo nastop limbuškega Sokola K nastopu je prihitela velika množica Mariborčanov ter okoličanov, ki so hoteli dati limbuškemu Sokolu toplo priznanje za njihovo požrtvovalno, vzgledno sokolsko delo, ki gre svojo pot navzlic raznim težkostim, s katerimi se mora limbuški Sokol boriti. Ob prihodu popoldanskega vlaka iz Maribora je bil ob limbuškem železniškem postajališču prisrčen sprejem. Na kar se je razvila skozi Limbuš učinkovita povorka ki ji je množica živahno navdušeno vzvikljala. Po uvodni poklonitvi ter počastitvi državne zastave je sledil na letnem telovadišču skrbno sestavljen pester telovadni spored, ki je obsegal telovadne točke vseh oddelkov limbuškega Sokola. Vsi nastopajoči so bili deležni iskrenega navdušenega priznanja. Ves čas je vneto in marljivo sodelovala gasilska godba iz Pekar Bodrilne besede je naslovil na navzočne Sokole br. Podgornik. Limbuški Sokoli so lahko ponosni na svojo nedeljski nastop S prijetno, zabavno sokolsko veselico se je zaključilo lepo uspešno sokolsko slavlje, ki bo ostalo vsem udeležencem v najlepšem spominu.

Dr. LUTMAN ZOPET ORDINIRA!

a— **Rezervnim oficirjem.** Pododbor udruženja rezervnih oficirjev opozarja svoje člane, da bo od 5 do 8 sept. skupno potovanje v svrhu prisostvovanja vojaškim svečanostim na kraljev rojstni dan na Banjici in poklonitve neznanemu junaku na Avali ter blagopokojnemu kralju Aleksandru I. na Oplenju. Preskrbljeno bo brezplačno potovanje in prenočišče. Udeležba le v uniformi. Obvezne prijave članov sprejema uprava mariborskega pododpora do 31. julija.

a— **VPisovanje v obrtno nadaljevalno šolo v Mariboru** bo na mestnem poglavarstvu od 1. do 20. avgusta in sicer ob nedeljih in praznikih od 9 do 11. ob delavnikih pa od 10. do 12. Za vpisovanje so obvezni vajenci, vajenke, pomočniki pomočnice iz mesta in okoliških občin. Poročje, Studenci in Kotaki, ki še niso stari 18 let in še niso dovršili obrtne nadaljevalne šole. Po navedenem roku ne bo več vpisovanja. Predložitelj je treba začne šolsko sprčevalo ter krstni list.

a— **Promocije.** Na pravni in državno-pravni fakulteti graške univerze je bil promoviran za doktorja političnih in gospodarskih ved g. Edvard Pogačnik, sin veleposetnika ter industrija g. E. Pogačnika iz Lehna na Pohorju. G. Pogačnik se bavi v svoji disertaciji z rentabilnostmi problemu juvešev. gospodnih obratov. Mlademu doktorju iskreno čestitamo!

a— **Skupna lista.** Tudi sedaj so se za volitve obratnih zaupnikov zedinile vse tri svobodne strokovne delavske organizacije (plavci, rdeči, beli), na skupno listo, na kateri so skupni kandidati.

a— **S kolesem v smrt.** V bližini Kečičeve gostilne v Spodnjem Jakobskem dolu se je pripetila usodna nesreča, ki je zahtevala človeško življenje. Na svojem kolezu se je peljal domov k Sv. Marijeti ob Pesnici 36letni Ferdinand Krajnc. Na precej strmih naboju na mu je očividno odnovala zavora. Priletel je z vso silo v drevo na desni strani ceste. Ferdinand Krajnc je obležal v mlaki krvi z razbito lobanjo. Prenesli so ga v bližnjo hišo, kjer pa je kmalu zatem podlegel poškodbam.

ZLATI TOVOR

Pojči cowboy Dick Foran, v filmu KINO SLOGA — TEL. 27-30.
Dodatek: 2 žurnala in 5 kratkih kulturnih in zabavnih filmov. Predstave ob 19., 21.

a— **Krvavo prošenje v Slov. goricah.** Pri Sv. Ani v Slovenskih goricah so imeli v nedeljo prošenje. Ob tej priliki se je zbralo pri Sv. Ani tudi precej fantov, ki so se razvrteli v bližini Senekovičeve gostilne po skupinah. V trenutku so si bili fantje dveh skupin v laseh. Kakšnih 10 se jih je oborožilo s kolom. Navalili so na nekega kmečkega fanta in ga pobili na tla. Še nezvestnega so ga premlatili. Nazadnje so se sami spopadli. Razvil se je pravi pokolj. Na bojišču jih je obležalo pet, ki so bili vsi krvavi. Nahajajo se v domači oskrbi. Orožniki poizvedujejo za glavnimi krivci fantovskega pokolja.

Iz Celja

e— **Pogreb žrtve ljubzenske tragedije v Lipovcu.** Na pokopališču v Vojniku so pokopali v nedeljo 17letno šiviljsko vajenico Hedviko Novakovo iz Arclina pri Celju, ki jo je v petek jutraj v Lipovcu pri Ljubčini ustrelil njen izvoljenec, 20letni posestnikov sin Ivan Vrečko iz Lipovca, včeraj pa so pokopali istotam tudi Ivana Vrečko, ki si je bil končal življenje. Novakova je bila članica dekljskega odseka, Vrečko pa član fantovskega odseka v Vojniku.

e— **Pomanjkanje javnih vodnjakov in javnih stranišč.** V celjskem okolišu se zlasti poleti močno čuti pomanjkanje javnih vodnjakov in javnih stranišč. Nujno potrebna je zlasti namestitev javnih vodnjakov in stranišč v Gaberju, na Sp. Hudinji in v Zavodni. Dobro bi bilo, da bi občina posvetila temu vprašanju svojo pozornost in zadevo čimprej premkne uredila.

e— **Škropljenje Krekove ceste.** Izredno slabo stanje državne ceste, ki se imenuje v Gaberju Mariborska cesta, v smeri od Celja proti Levcu pa Krekova cesta, povzroča že več let hude, a upravičene pritožbe prebivalstva, ki se ob lepem vremenu kar duši v oblakih prahu, ki se skoraj neprestano dvigajo s ceste. Mestni škroplilni avtomobil sicer škropi to cesto a to ne zaleže mnogo. Krekovo cesto pa škropijo samo do tako zvanega Butejevega mostu in še malo dalje. Nujno potrebno pa bi bilo, da bi škropili to cesto še dalje vsaj do proslulega železniškega prelaza v Medlogu. Tam se dviga s ceste neznošen prah in lega na prostrano zemljišče Mestnega zavetišča in na ostala posestva ob cesti, na omenjenem železniškem prelazu pa resno ogroža varnost prometa, ker oblaki prahu pogosto onemogočajo voznikom pregled nezavarovane železniške proge. Ob tej priliki omenjamo, da bi bilo tudi treba razširiti in urediti slabo cesto, ki vodi od državne ceste v Medlogu k mestni gramoznici ob Savinji. Stroški bi gotovo ne bili veliki, saj je v gramoznici dovolj gramozja na razpolago. S tem bi olajšali odvoz gramozja in ustregli tudi posestnikom v tem okolišu.

e— **Dve žrtvi napadalec.** V Galiciji pri Veliki Pirešici je neki hlapec napadel 46 letnega dlnarja Ivana Černica iz St. Jurja ob juž. žel. in ga udaril s kolom s tako silo, da mu je zlomil roko. Na sejmu v Slivnici so v soboto trije moški napadli 41 letnega posestnika Martina Kladnika iz Slivnice ter ga zabodli z noži v desno ramo in v levo zapestje. Oba poškodovanca so oddali v celjsko bolnišnico.

e— **Tri težke nesreče.** V soboto je padel 9letni dlnarjev sinček Ivan Koradej v žalcu pod škroplilno voz. Kolo je šlo dečku čez desno roko in mu zmečalo prste. Ko se je vračal 53letni slikarski mojster Anton Gošnik iz Celja v soboto zvečer s kolesom s Teharja v Celje, je padel tako nesrečno, da si je zlomil levo ključnico. V nedeljo je konj ugriznil 32letnega delavca Vinka Krajncja v Celju v levo roko in ga brcnil v levo spodnjo stran hrbta, pri čemer mu je poškodoval ledvice. Ponesrečen si je zdaviljo v bolnišnici.

Iz Trbovelj

t— **Združenje krojačev in krojačic v Trbovljah,** najjačja obrtniška organizacija v laškem srezu, je imelo nedavno v Zidanem mostu svoj jubilejni X. redni občni zbor. Skupščino je vodil predsednik g. Miloš Škerbic, krojaški mojster v Trbovljah. Prisotnih je bilo navzlic hudi poletni vročini in mnogim prirediteljem, ki so ta dan bile v laškem srezu nad dobro polovico vseh članov združenja, ki šteje po tajniškem poročilu 118 članov. Obrt je odpravilo 11 članov, na novo se je prijavilo 5 članov. Iz poročila blaginjaka g. Šlosarja je razvidno, da je trboveljska krojaška organizacija imela v poslovnih dobi 1937-38 7546 din dohodkov ter 5155.24 din izdatkov, kar znač. presežek od 2390.36 din za poslednje poslovno leto. Društveno premoženje s presežkom vred znači 31.678.60 din, k temu pa je treba prišteti še pisarniško opremo in ostali inveniar. Iz tajniškega poročila je pomeni da je združenje v preteklem letu bilo pridno na društvenem polju. Na novo je bilo vpisanih kar 48 vajencev, oproščanih pomočnikov pa 43. V imenu nadzorstva je predlagal g. Škerberne razrešnico blaginjur kar je bilo soglasno sprejeto. Na predlog g. Voučka bo združenje v kratkem organiziralo članski izlet na Jadran. Pri volitvah odbora je bil ponovno izbran za predsednika g. Miloš Škerbic iz Trbovelj, za podpredsednico pa ga. Eva Šergan, damska krojačica iz Hrastnika, kot odborniki gg. Škrobar Anton, Adlešič Peter in Pavlič Mici iz Trbovelj, Voučko Dominik in Arnež Janko iz Hrastnika, Peterelj Franc, Liljan Angela iz Laškega ter Škornik Miha iz Loke pri Zidanem mostu. Na predlog predsednika g. Škerbica je bil sprejet letni proračun od 6050 din izdatkov in 6200 din dohodkov, članarina od 15 do 50 din kot prejšnja leta. Člani, ki se niso udeležili skupščine so bili oglobljeni z dvakratno redno članarino. Na skupščini se je med drugim razpravljalo tudi o šumarstvu in krojaški obrti, ki se zelo pojavlja tudi v trboveljskem okolišu ter se po mnenju večine krojaških obrtnikov smatra kot nezdrav socialen pojav ter krivda onih, ki krojače vajence izučijo, pa jim zaradi stanovalne nezavedne konkurence ne morejo nuditi človeku primerne plače. Skladni potek občnega zbora in dober obisk st. znak stanovanjske solidarnosti trboveljskih krojačev, ki se trudijo, da s pomočjo svoje organizacije čimbolj izpopolnijo svojo obrt.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Iz Gornjega grada

gr— **Sokolski nastop v Gofnji šadgoni** bo v smislu sklepa murskosokolskega okrožja neoprekno 10. septembra. Sokol je te dni razposlal vsem okoliškim društvom obvestilo s prošnjo, da na ta dan ne določajo svojih prireditelj ter podprejo delovanje te izredno izpostavljene obmejne sokolske postojanke.

gr— **Osebnost vest.** Dozdajšnji vodja tukajšnje notarske pisarne g. Hinka Požuna notarski namestnik g. dr. Jelko Ravnikar je postavljen za notarja s sedežem v Trebnjem.

gr— **Nesreča pri mlačvi.** Te dni je bil pripeljan k tukajšnemu zdravniku dr. Viniku Cremošniku 16letni posestnikov sin Franc Kavčič iz Radencev pri Negovi. Bil je zaposlen pri mlačvi, kjer mu je zobovje stroja razmesarilo levice v zapestju. Zlasti sta poškodovana mezinice in prstanec.

gr— **Nujna prošnja poštni upravi.** Na prometnejših poštah uradih, med katere spada obmejna Gornja Radgona, bi bilo nujno potrebno, da se namestijo poštni nabiralniki za pisma tudi v lokalni samem. Zamudno je pač, da mora človek, ki kupi znamke v uradu, nesti pisma iz urada ven in ga oddati v najbližji nabiralnik za ogrom v ulici, kjer se pobirajo pisma samo v določenih urah, čisto pa tudi zaostaja po nepotrebnem. Za te zunanje nabiralnike pa bi bilo potrebno, da imajo označbo časa, kdaj se pisma pobirajo, da prizadejo občinstvo v nujnih primerih lahko poskrbi za pravočasno oddajo pisma pred odhodom vlaka direktno na postaji. Za oddajenje kraje, kakor je Gornja Radgona, od koder se odpravlja pismenska in paketna pošta za kraje ob progi do Ljutomer dnevnosamo enkrat, za ostale kraje od Ljutomer naprej pa dvakrat, pomeni veliko zamudo, če pismenska pošiljka zaostane za celih 15 do 48 ur. So to majhni nedostaki, ki bi se pa dali odpraviti z majhnimi stroški.

Iz Ptujja

j— **Ptujska policija** je prešla pod državno nadzorstvo. Mestna policija, ki je bila doslej pod nadzorstvom uprave mestne občine, je prešla v ponedeljek pod državno nadzorstvo. Za kapetana policije je imenovan sreski pristav g. Abram Jože.

j— **Vajenec je skočil v Pravo.** V soboto zvečer je skočil v Pravo mesarski vajenec Babuše Srečko. Potapljajočega se je opazil ključavničarski pomočnik Vojnovič Nikola, skočil za njim v valove in ga privelkel iz vode. Nezvestnega je z umetnim dihanjem obudil v življenje.

j— **Potovanje ukradene ure.** Železniškemu uslužbencu Kosmatu Hinku je neki 11 letni fantiček ukradel iz stanovanja zlato uro in jo prodal za 20 din brivskemu pomočniku Znidariču Ivanu. Znidarič je uro razdelil in okvir prodal pri urarju za 402 din. Za to potovanje ure je zvedela policija, ki je uro pri urarju zaplenila in jo v veliki začetni lastnikemu vrnila. Kosmat namreč tatvine ni niti opazil.

j— **Podmladkarji JS so se vrnilo.** Podmladek JS na meškanski šoli je poslal na letovanje v Bakar pod vodstvom g. Hasla in g. Kocmutove 34 otrok. Te dni so se vrnili vsi zdravi in zadovoljni nazaj. Med njihovo odsotnostjo pa si je nekdo dovolil neokusno šalo, češ da je učenka Beganova na morju utonila, odnosno da jo je požrl morsk volk. Kdo in s kakšnim namenom je to laž raznesel, poizveduje zdaj policija.

★ **POLJČANE.** Sokol zbira sredstva za sokolski dom, katerega temelji so že zgrajeni. Prvega avgusta se bo zidava nadaljevala. Zato je društvo v prid domu priredilo preteklo nedeljo toambo, ki je prav dobro uspeła. Prvo toambo (1000 din) je srečni dobitnik velikodušno poklonil Sokolu za dom. Njemu kakor tudi vsem, ki so pripomogli k uspehu, predvsem spoštovanim darovalcem, ki so toambo omogočili, se Sokol najlepše zahvaljuje. — Na spomlad pa začne graditi na Boču svoj dom tudi podružnica SPD skupno z rogaško podružnico. Za zgradbo tega bodočega doma prireditelj podružnici nedeljo na Boču veliki planinskih ranjanje ob sodelovanju godbe »Drave« iz Maribora. Ob 10. bo v starinski cerkviski služba božja. V nedeljo torej na Boč! — Strogi pasji zapor je zaradi suma pasje stekline, ki se je pojavil v Mostemnem pri Makolah, spet uveden ter morajo biti vsi psi varno priklenjeni.

Sokolski dan v Ribnici

V središču dolenskega okrožja ljubljanske sokolske župe je bilo v nedeljo 23. t. m. zelo živahno. Bratje in sestre iz vseh okolišnih društev so prišli v goste k svojem matičnemu društvu, da vidijo njegov telovadni nastop. Opazili pa smo tudi zelo mnogo posestnikov iz Ljubljane, prihiteli so vrli Ribničani s posebnim avtomokrom in obljubili so svoje sodelovanje tudi iz Bele Krajine. Toda preteči dež je to preprečil. Društvena dne pa se je udeležila tudi ribniška vojna posadka v zelo velikem številu. Tesni stiki, ki jih ima ribniški Sokol z vojsko od prvega dne njenega prih

Gospodarstvo

Izvajanje sklepov deviznega odbora

Devizni odbor pri Narodni banki je na svojih prvih sejah sprejel važne sklepe, zlasti glede pospeševanja izvoza določenih predmetov v neklirinske države z uporabo transfeirnih (internih) dinarjev, glede prepovedi izvoza važnih surovin in glede transfeirnih dinarskih računov. Za izvajanje teh sklepov je devizna direkcija Narodne banke sedaj izdala še naslednja podrobna navodila.

»Transfeirni« dinarski računi

Glede na sklep o ustvarjanju »transfeirnih« dinarskih terjatev inozemcem pri domačih pooblaščenih denarnih zavodih je devizna direkcija Narodne banke izdala obvestilo denarnim zavodom, ki pravi, da se ustanovi posebna kategorija inozemskih dinarskih terjatev pod nazivom »transfeirni« dinarji, in sicer z namenom, da se avtomatično uporabijo za ustvarjanje »turiističnih« in »izseljeniških« dinarskih terjatev, kakor tudi zaradi delnega plačila našega izvoza določenih predmetov v neklirinske države.

»Transfeirne« dinarske terjatve se lahko ustvarijo: a) s prenosom računa »internih« dinarjev upnikov iz neklirinskih držav na osnovi predhodnega pismenega odobrenja devizne direkcije; b) o priliki postanka dinarske terjatve sploh na osnovi odobrenja devizne direkcije. Pri sestavljanju prošnje za prenos »internih« dinarskih terjatev na račun »transfeirnih« dinarjev je potrebno označiti izvoz, način in čas nastanka »internih« dinarske terjatve, ter ime in domicil inozemskega lastnika.

Transfeirni dinarji se lahko avtomatično uporabljajo a) za ustvarjanje »turiističnih« dinarjev v smislu okrožnice od 5. aprila t. l. (turiistični dinarji se pridobijo na ta način, da inozemske banke vneso 50% v devizah, 50% pa z nakupom »internih« odnosno transfeirnih dinarjev); b) za ustvarjanje »izseljeniških« dinarjev v smislu okrožnice od 31. maja t. l. (izseljeniški dinarji se pridobivajo na ta način, da inozemske banke vneso 75% v svobodnih devizah, 25% pa si lahko ustvarijo z nakupom »internih« odnosno transfeirnih dinarjev);

c) za delno plačilo izvoza določenih predmetov iz naše države v neklirinske države, in to v višini, ki bo za vsak posamezen predmet posebej določena.

Devizna direkcija opozarja denarne zavode, naj zahtevajo odobrenje za prenos »internih« dinarjev na račune »transfeirnih« dinarjev le za one zneske, ki jih bodo lahko uporabili v predvidene svrhe in za katere imajo naloge od inozemskih lastnikov internih dinarjev.

Olajšave za izvoz določenih predmetov v devizne države

Naslednja okrožnica devizne direkcije se tiče olajšav za izvoz določenih predmetov v neklirinske države (premiranje izvoza). Kakor smo že poročali je devizni odbor na predlog izvoznega odbora sklenil, da smejo domači izvozniki pri izvozu določenih predmetov v neklirinske države (razen v Svcio in Francijo) sprejeti delno plačilo v »transfeirnih« dinarjih, in sicer do 33% izvozne vrednosti. Zaenkrat je na ta način dovoljen izvoz naslednjih predmetov v neklirinske države: 1) sveže sočivje (carinska tarifa št. 7 in 8); 2) sveže sadje (tar. št. 13 in 14); 3) zaklana perutnina (tar. št. 56 in 58); 4) šunka — razen pri izvozu v Anglijo (tar. št. 61); 5) jajca (tar. št. 63); 6) vino (tar. št. 115); 7) konzerve od mesa, rib, sadja in sočivja ter sadne pulpe (tar. št. 143).

Delno plačilo ustrežajoče vrednosti izvoza gori navedenih predmetov se lahko izvrši po naslednjih pogojih:

1) Ugodnost velja samo za izvoz od 1. julija t. l. naprej.

2) Predmeti, ki so navedeni v gornjem seznamu, ne morejo biti deležni prejšnjih

ugodnosti v smislu okrožnic od 16. in 21. januarja in 18. aprila.

3) Izvozniki, ki želijo uživati to ugodnost, so dolžni poleg potrdila za zavarovanje valute, ki ga izda pooblaščen denarni zavod, preskrbeti si potrdilo Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine, ki se mora glasiti na isto količino, vrsto in vrednost blaga kakor tudi na državo, v katero se izvoz dejansko izvrši v smislu potrdila o zavarovanju valute.

4) Plačilo ustrežajoče izvozne vrednosti se izvrši na naslednji način: a) 25% izvozne vrednosti more izvoznik odstopiti v svobodnih devizah Narodni banki po uradnem tečaju; b) 42% se mora prodati v svobodnih devizah preko pooblaščenih zavodov na borzi po svobodnem borznem tečaju; c) 33% izvozne terjatve se lahko uporabi za transfer inozemskim imetnikom transfeirnih dinarjev.

Prepoved izvoza važnih surovin

Tretja okrožnica deviznega odbora se nanaša na prepoved izvoza važnih surovin. Na predlog izvoznega odbora je devizni odbor sklenil, da se do nadaljnjih odredbe ne izdajajo potrdila o zavarovanju valute za izvoz naslednjih predmetov: 1) volna, strižena v letu 1939 (car. tar. št. 71); 2) staro železo (tar. št. 588); 3) surov gum (100/1); 4) surova juta (288); 5) kositer (611); 6) kavčuk (386); 7) kvebraho (230); 8) surove kože, velike (76); 9) kokosovo olje (106); 10) loj (67); 11) bombažna vlakna (38); 12) rafija (43); 13) ribje olje (69); 14) žvepleno olje (104/5 in 107). Ta prepoved velja ne glede na to, ali gre izvoz v klirinske ali neklirinske države.

Triodstotni krediti Narodne banke za financiranje izvoza v devizne države

Poročali smo že, da je upravni odbor Narodne banke sklenil odobravati domačim izvoznikom posebne 3% kredite za financiranje izvoza v devizne države.

Ti krediti se odobravajo izvoznikom tveganjem na žiro banke ne glede na to, ali že imajo kredit pri Narodni banki, ali ne. Banke, katerih žiro se bo sprejemalo za te kredite, bo določil eskontni odbor v soglasju z upravnikom podružnice Narodne banke. Eskontni odbor tudi določi višino, do katere se lahko sprejemajo žiri posameznih bank za te kredite.

Gornji krediti se odobravajo izvoznikom tveganjem v naslednji višini: a) za blago, ki se lahko pokrvari, v višini 50 do 75% vrednosti; b) za blago, ki se ne kvari do 90% vrednosti. Za blago, ki se izvozi po pogoju »cifre« se vrednost določi na ta način, da se od fakturirane cene odbijejo stroški za vozno, (železniško in pomorsko) in stroški zavarovanja.

Ti krediti se dajejo na največ 3 mesece, če pa v tem ne pride plačilo, se kredit podaljša za nadaljnje tri mesece. Izvoznik mora v tem primeru predložiti v eskont novo menico z istimi podpismi in za isti znesek. Pred potekom roka prenehajo avtomatično veljati ti krediti v trenutku, ko izvoznik dobi plačilo za izvoz. Narodna banka bo smatrala, da je posojilo likvidirano v trenutku, ko se položi ustrežajoča vrednost. Plačilo blaga se vrši preko inozemskih korespondentov bank ki dajo žiro. Če pride plačilo prej, se izvozniku bonificirajo obresti od dneva plačila do dneva dospelosti menice.

Narodna banka računa za ta posojila 3% obresti. Banke, ki žirirajo menice, pa smejo računati izvozniku največ 1 in pol na leto za žiro (provizijo) in za manipulativne stroške. Izvoznika tveganja lahko izkoristi te kredite samo na podlagi akcepta z žirom banke pri istočasnem deponiranju vseh potrebnih izvoznih dokumentov pri banki, ki da žiro. Za avtentičnost in resničnost dokumentov jamči banka in bo Narodna banka po potrebi v tem pogledu vršila kontrolo.

Povečan izvoz lesa

Naš izvoz lesa se je pričel letos v drugem četrtletju močneje dvigati. Na razpolago so nam sedaj že podatki o izvozu v juniju, ki kažejo nadalje ugoden razvoj. Že v prvem letošnjem četrtletju je bil naš izvoz lesa in gozdnih proizvodov po količini za 19,5% večji nego lani, po vrednosti pa za 13%. Po najnovejših podatkih pa se je naš izvoz v drugem četrtletju povečal nasproti izvozu v istem razdobju lanskega leta po količini za skoro 10.000 vagonov ali za 40%, po vrednosti pa za 75 milijonov din ali za 34%.

Izvoz v juniju

V juniju je dosegel izvoz lesa in gozdnih proizvodov 12.548 vagonov v vrednosti 109,7 milijona din. Primerjava z izvozom v juniju lanskega leta in leta 1937. nam nudi naslednjo sliko:

	vagonov	milij. din
junij 1937	11.809	105,4
" 1938	9.063	84,3
" 1939	12.480	109,7

Nasproti lanskemu juniju se je letos naš izvoz v juniju povečal za 25,4 milijona din (za 30,1%), nasproti predlanskemu juniju pa za 4,3 milijona din (4%).

Povečanje v prvem polletju — 100 mil. din

Podatki za prvo letošnje polletje pa nam kažejo v primeri z ustrežajočimi podatki pa prvo polletje prejšnjih dveh let naslednje gibanje:

	vagonov	milij. din
prvo poll. 1937	58.880	551,3
" " 1938	47.402	417,0
" " 1939	61.763	516,7

V prvem polletju se je vrednost izvoza

nasproti lanskemu prvemu polletju povečala za 100 milijonov din (za 23,9%), količina pa je narasla za 14.360 vagonov (30,3%). V primeri z letom 1937 pa vrednost izvoza v prvem polletju še vedno zaostaja za 34,6 milijona din.

Od celotnega izvoza lesa in gozdnih proizvodov je šlo v klirinske države (Italijo, Nemčijo, Grčijo, Madžarsko, Češko-Moravsko) 60,2% (311,2 milijona din), medtem ko je lani znašal ta delež 58,4% (243,5 milij. din).

Gibanje vrednosti izvoza v posamezne države je bilo v prvem letošnjem polletju v primeri z lanskim prvim polletjem naslednje (v milijonih din):

Izvoz v:	1938	1939	razlika
Italijo	90,4	128,7	+ 38,3
Nemčijo	86,9	77,5	- 9,4
Anglijo	63,6	65,8	+ 2,2
Madžarsko	33,3	64,7	+ 31,4
Grčijo	20,5	26,9	+ 6,4
Argentino	18,9	22,6	+ 3,7
Egipt	9,4	18,7	+ 9,3
Češko-Morav.	12,4	13,4	+ 1,0
Belgijo	4,9	11,6	+ 6,7
Nizozemsko	14,0	9,1	- 4,9
Maroko	5,1	8,2	+ 3,1
Svico	3,9	8,0	+ 4,1
Palestino	3,8	7,3	+ 3,5
Francijo	6,1	6,7	+ 0,7
Tunis	5,4	6,0	+ 0,6
Alžir	5,3	5,5	+ 0,2

Najbolj se je letos povečal naš izvoz v Italijo in Madžarsko, kar je posledica priključitve Avstrije k Nemčiji; Avstrija je bila prej glavna dobaviteljica lesa na italijanskem in madžarskem trgu, sedaj pa skoro ne izvaž več lesa, ki ga v celoti absorbira nemški trg.

Izvoz v Italijo se je letos po količini povečal za 43%, od lanskih 12.940 na 18.546 vagonov, po vrednosti pa za 42,5%, od lanskih 90,4 na 128,7 milijona. Navzlic temu povečanju pa naš izvoz lesa v Italijo še vedno ni dosegel onega obsega, kakor pred abesinsko vojno odnosno pred dobo sankcij, kajti v prvem polletju 1935 je presegal vrednost 200 milijonov din. Izvoz v Madžarsko se je letos dvignil po količini za 90%, od 6084 na 11.578 vagonov, po vrednosti pa za 94%. Isti vzroki ki so dovedli do povečanja izvoza v Italijo in Madžarsko, so bili merodajni tudi za povečanje izvoza v Svico od lanskih 3,9 na 8,0 milijona din odnosno od 387 na 995 vagonov.

Izvoz v Anglijo je v prvih štirih mesecih t. l. še zaostajal za lanskim letom. V maju in juniju pa smo izvozili v Anglijo za 27,6 milijona din lesa nasproti 22,6 milijona din v istih dveh mesecih lanskega leta. V prvem polletju smo izvozili v Anglijo 4928 vagonov (lani 5273).

Razveseljivo povečanje opažamo nadalje pri izvozu v Egipt (za 100%), v Argentino, v Belgijo (za 137%), Maroko in Palestino (za 90%).

Nazadovanje pa beležimo le pri izvozu v Nemčijo in Nizozemsko. Izvoz v Nemčijo

se je po količini zmanjšal sicer le za 1,1% (od 86,9 na 85,8 vagonov), po vrednosti pa vendar za 10,8%. Izvoz v Nizozemsko pa se je skrčil od 1776 na 735 vagonov.

Stanje hmeljskih nasadov
Zatec, 22. julija. Nemško hmeljarsko društvo poroča, da se je stanje hmelja, ki je trpel že doslej na preobčillu klage, še poslabšalo. Tudi peronospora se silno širi. Širijo se tudi uši, ki jim tudi pogost, navlivi ne morejo do živga. Slična so poročila iz češkega dela žateškega okoliša. V Roudnicah je silen orkan napravil prejšnjo nedeljo na hmelju mnogo škode.

Zatec, 22. julija. Hmeljski nasadi kažejo prav lepo. Zlasti v poslednjih vročih dnevih so močno napredovali in precej nadoknadili zaostanek v razvoju. Rastline so v polnem cvetju, nastanek cvetja pa ni obilen.

Gospodarske vesti

Izvoz zgodnjih jabolk je onemogočen, ker Prizad še ni odkazal potrebnih kontingentov. Udruženje sadnih izvoznikov v Mariboru je že večkrat posredovalo na pristojnem mestu v Beogradu, da bi se dodelili posamezni kontingenti za izvoz zgodnjih jabolk. Zdaj, ko bi bila situacija precej ugodna, pa izvoz zgodnjih sadja zlasti žimnice ni mogoč. Če Prizad v najkrajšem času ne bo dovolil kontingentov, bo škoda tem večja, ker so zgodnja jabolka mehkejša in se kmalu pokvarijo in pozneje je niso več primerna za izvoz. Letos je precej zgodnjih sadja in bi si sadjarji znatno pomagali, če bi smeli izvažati.

Zamenjava starih obveznic Vojne škode samo do 31. julija. Službene novice objavljajo opozorilo imetnikom loterijske 2 in pol odstotne državne rente za vojno škodo, ki pravi, da se v smislu člena 2. pravilnika o zamenjavi obveznic vojne škode vrši zamenjava obveznic stare emisije za obveznice nove emisije samo do 31. julija t. l. Tega dne izgube obveznic stare emisije pravico do zamenjave, s tem pa izgube tudi vrednost. V pojasnilo pripominjamo da imajo obveznice nove emisije številke serij od 5000 navzgor, obvez-

nice stare emisije pa imajo številke serij, manjše od 5000.

Avtobusna proga Crnomelj — Vinica. Na predlog generalne železniške direkcije je finančni minister odredil, da se avtobusna proga Crnomelj, koločvor — Vinica — Generalski stol uvrsti med nekonkurenčne avtobusne proge. Odredba velja za nazaj, in sicer od 1. aprila 1935.

Zboljšanje italijanske trgovine. Iz Rima poročajo, da se je italijanski izvoz v prvem letošnjem polletju dvignil na 4118 milijonov lir (lani v prvem polletju 3898 milijonov), medtem ko je uvoz nazadoval na 5121 milijonov lir (lani 5959 milijonov). Zato se je pasivnost italijanske trgovine bilance zmanjšala na polovico in je znašala v prvem polletju 1011 milijonov lir, medtem ko je znašala lani v prvem polletju 2097 milijonov lir. — Pšenčna letina kaže v Italiji letos prav dobro. Po prvih ocenah bi pridelale presegale 80 milijonov meterskih stotov, in bo morda celo večji kakor lani. Tako bo imela Italija letos že tretje leto pridelale v višini preko 80 milijonov stotov.

Narasla produkcija letal v Ameriki. Iz New Yorka poročajo, da so ameriške tvornice letal letos v prvem polletju dobile za 200 milijonov dolarjev naročil (za 11 milijard din) medtem ko je lani vse leto dosegla prodaja 130 milijonov dolarjev, predlanskim 115 milijonov dolarjev, leta 1936 70 milijonov dolarjev in leta 1935 samo 45 milijonov dolarjev.

Licitacije. Predstojništvo mestne policije v Mariboru razpisuje za 22. avgust licitacijo za dobavo obleke za policijsko stražo (plašče, hlače, bluze, kape s kokardo itd.). Pri centralni direkciji držav. rudarskih podjetij v Sarajevu bo 22. avgusta ofertna licitacija za dobavo transformatorjev za drž. rudnik v Kreki. Pri vojno-sanitetnem zavodu v Zemunu bo 26. t. m. licitacija za dobavo zdravil in kemikalij. 28. t. m. za dobavo desinfekcijskih sredstev. 31. t. m. za dobavo vrvice, signatur, etiket, škatelej. 3. avgusta pa za dobavo loja, kokosovega olja in natrijevega hidroksida. Pri štabu mornarice v Zemunu bo 27. t. m. licitacija za dobavo raznega olja (plinskega itd.). 2. avgusta pa za dobavo bombaža za čiščenje. Pri komandi pomorskega arzenala v Titvu bo 31. t. m. licitacija za dobavo azbestnega materiala.

Licitacije. Pri upravi, drž. monopolov v Beogradu bo 9. avgusta ofertna licitacija za dobavo pločevinastih spoj. Pri štabu letalstva vojske v Zemunu bo 9. avgusta ofertna licitacija za dobavo raznih olj za letalske in druge motorje. Pri strojnem oddelku direkcije drž. žel. v Ljubljani bo 12. avgusta licitacija za dobavo glavnega maziva in plinskega olja. 10. avgusta za dobavo žice in elektrod za varjenje železa. 11. avgusta pa za dobavo verig. Pri upravi smodnišnice v Kamniku bodo naslednje ofertne licitacije: 18. avgusta za dobavo amonijevnega solitra. 21. avgusta za dobavo kartonskih škatelej. 22. avgusta za dobavo papirja za zavijanje. 23. avgusta za dobavo kalijevega solitra. 24. avgusta za dobavo olja za kamnikti. 25. avgusta za dobavo navadne smole. 28. avgusta za dobavo gutaperče. in 29. avgusta za dobavo trakastega železa.

Borze

24. julija

Na jugoslovenskih borzah notirajo klirinski čeki nespremenjeno 14,30. Grški boni so se trgovali v Zagrebu po 30 in v Beogradu po 30,50. Tudi tečaj na svobodnem deviznem trgu se ravna po nadalje po tečaju 238 din za funt.

Na zagreškem efektivnem tržišču je vojna škoda pri mlačni tendenci notirala 466 — 469 (v Beogradu je bil promet po 467). Tudi v ostalih državnih vrednotah ni bilo zaključkov.

DEVIZE

Ljubljana. Oficijelni tečaji: London 205,82 — 209,02. Pariz 118,22 — 118,52. New York 437,8 — 443,8. Curih 995 — 1005. Milan 231,45 — 234,55. Praga 150,75 — 152,25. Amsterdam 2352 — 2399. Berlin 1769,12 — 1786,88. Bruselj 747 — 759. Tečaji na svobodnem trgu: London 256,40 — 259,60. Pariz 144,84 — 147,14. New York 458,12 — 551,12. Curih 1238,82 — 1248,82. Amsterdam 2930,09 — 2968,09. Curih. Beograd 10. Pariz 11.7350. London 20,74. New York 442,875. Bruselj 75,25. Milan 23,3250. Amsterdam 237,10. Berlin 177,75. Stockholm 106,90. Oslo 104,25. København 92,6250. Sofija 5,40. Praga 15,15. Varšava 83,50. Budimpešta 87, Atene 3,90. Bukarešta 3,25.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 466 — 469 4% agrarne 61,50 — 62,50. 4% severne agrarne 69,50 — 60,50. 6% begunjske 86,50 — 87,75. 6% dalm. agrarne 83,50 — 86. 7% stabiliz. 100,50 den., 7% invest. 99,50 — 101. 7% Blair 94,50 den., 8% Blair 101 bl.; delnice: Narodna banka 73,50 den., PAB 211 den., Trboveljska 173 — 174. Gutmann 40 — 49. Sečera Osijek 80 den., Osiječka ljevaonica 150 — 162. Jadranska 320 — 350. Beograd. Vojna škoda 466,50 — 467,25.

(467), 4% agrarne 59,50 — 60, 4% severne agrarne 59,50 — 60, 6% begunjske 87 — 87,50. (87,25), 6% dalm. agrarne 84 — 84,50. (84,25), 7% Seligman 100,50 — 101, PAB 212 — 213,50 (212).

Blagovna tržišča

ZITU

+ Chicago, 24. julija. Začetni tečaji: pšenica: za sept. 63,50, za dec. 65,25; koruza: za sept. 39,875, za dec. 41,25.

+ Winnipeg, 24. julija. Začetni tečaji: pšenica: za julij 51,25, za okt. 51,25.

+ Novosadska blagovna borza (21. t. m.). Tendence nespremenljive. Pšenica: stara (78/79 kg): baška, sremska slavonska 149 — 151; južnoban. 147 — 150. Rž: baška 130 — 132,50. Ječmen: baška, in sremski 64/65 kg 140 — 142,50. Oves: baški, sremski in slavonski 140 — 142. Koruza: baška in pariteta Indija 116 — 118. Moka: baška in banatska »0g« in »0gg« 235 — 245; »2« 215 — 225; »5« 195 — 205; »6« 175 — 185; »7« 150 — 160; »8« 117,50 — 122,50. Fižol: baški in sremski beli 290 — 295. Otrbi: baški in nemški 108 — 111, banat. sri 103 — 105.

+ Budimpeštanska terminska borza (24. t. m.). Tendence slaba. Kuruza: za avg. 17,03 — 17,04, za sept. 17,26 — 17,27.

Tragična smrt mladega letalca

Jesenice, 24. julija. V četrtek se je na letališču jeseniškega Aerokluba na Rodinah pri Lescah pripetila tragična nesreča, ki je zahtevala življenje 16-letnega Janeza Goloba, sina edinega upokojenega gozdarja KID g. Janeza Goloba v Hrašah pri Lescah. Na letališču na Rodinah se je vezbalo v jadralnem letenju več mladih navdušenih prištevov tega sodobnega sporta. Navzok je bil tudi letalski učitelj g. Horvat iz Ljubljane Golob, ki ni zamudil nobene prilike za vezbanje, je bil med prvimi na letališču. V posebnem dnevniku si je skrbno zapisoval vsa letalska doživetja. Te so našli v zapuščini idealnega mladeniča, obstoječi predvsem iz strokovnih knjig in njegovega dnevnika. V četrtek popoldne se mu je po 21 uspešnih vzletih pripetila nesreča, o kateri pa nihče ni mislil, da bi imela tako tragične posledice. Zaradi nekoliko preostrega manevriranja je jadralno letalo po približno 80 m dolgem odskoku priletelo na tla in se zarilo v zemljo. Janez Golob je svoje zaskrbljene tovariše potolažil da mu ni nič hudega. Šel je še z njimi po vodo v sosedno vas in se je ves čas brezskrbno razgovarjal s tovariši. Nato je šel sam domov v 2 km oddaljene Hraše. Tudi doma je starešem zatrjeval, da mu ni nič hudega. Oče je šel naslednji dan poklical zdravnika, ko je opazil, da ima sin bolečine. Zdravnik je ugotovil poškodbe v spodnjem delu trebuha in odredil takojšen prevoz v ljubljansko bolnišnico. Toda dragocene minute za rešitev mladega življenja so žal že minile in idealni mladenič je po večurnem trpljenju v bolnišnici izdihnil, zaradi vnetja trebušne mrene.

Vsa okolica sočustvuje z nesrečnim starši ki so po tako tragični nesreči izgubili sina edinega. Nesreča je bolehnega očeta katerega spremlja težka usoda, hudo potrla. Pogreb mladega sportnika in idealista je bil danes popoldne na farnem pokopališču na Viču pri Ljubljani kjer so krsto položili v rodbinsko grobnico. Pogreb se je udeležila tudi večja delegacija jeseniškega Aerokluba in številni prijatelji pokornika z vse Gorenjske. Bodí mladi žrtvi jadralnega sporta ohranjen lep spomin. Prizadeti rodbini pa iskreno sožalje!

R A D I O

Torek, 25. julija

Ljubljana 12: Havajske kitare in vurl. ške orgle (plošče). — 12,45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13,20: Radijski orkester. — 14: Napovedi. — 19: Napovedi, poročila. — 19,30: Deset minut zabave. — 19,40: Nac. ura. — 20: Plošče. — 20,10: Karitativno in socialno delo med narodom (prof. E. Bojce). — 20,30: Korošci pojo (plošče). — 21: Prenos Giordanove opere »Siberia« iz Milana vmes napovedi in poročila.

Beograd 17,45: Narodna glasba. — 18,20: Orkester. — 20: Narodne pesni in plošče. — **Zagreb 20:** Laska glasba. — 20,30: Klavir. — 21: Plošče. — 22,20: Ples. — **Praga 19,50:** Veseloliga. — 22,10: Plošče. — 23: Iz čeških oper. — **Varšava 21:** Orkestralni in klavirski koncert. — 22,15: Laska glasba. — **Sofija 18:** Laska godba in ples. — 19,15: Bolgarske pesmi. — 20: Komorne skladbe. — 20,50: Ruske romanse. — 21,25: Laska godba in ples. — **Dunaj 12:** Orkester. — 16: Vesela muzika. — 18,15: Plošče. — 19: Bachove in Händlove arje. — 20,15: Orkestralni in pevski koncert. — 22,50: Laska glasba. — **Berlin 20,15:** Plesni večer. — 22,35: Laska in plesna muzika. — **München 19,15:** Zborovsko petje. — 20,15: Čemu poljubovanje? — 21: Plošče. — 21,15: Mikrofon na plezalnini turi. — 22,35: Laska in plesna muzika. — 24: Nočni koncert. — **Pariz 20:** Pesmi in klavirske skladbe. — 22,40: Plošče

Malo godbe v mokrem elementu

V Zenevskem jezeru so zbužali te dni pozornost člani nekega plesnega orkestra, ki so si privoščili v tej poletni vročini kopel, ne da bi odložili svoje instrumente, razen tistih seveda, ki bi bili za takšen nastop v vodi vendarle malo prenerodni.

Število rojstev narašča

Razlike med „totalitarnimi“ in „liberalnimi“ deželami se manjšajo — Francija slej ko prej nazaduje

Letna statistika Društva narodov o številu rojstev v lanskem letu je zanimiva predvsem z avtoriteto tega, ker kaže, da se razlika v demografskem pogledu, ki se je kazala doslej med »totalitarnimi« in »liberalnimi« državami zmanjšuje. V zadnjih deželah je bilo opažati, da število rojstev leto za leto nazaduje, lansko leto pa se v tem oziru ni pokazal samo zastoj, temveč je vidna celo neka porast.

Ta porast zadeva v Evropi predvsem Veliko Britanijo, Belgijo, Holandsko, baltske dežele, Skandinavijo in Švico, zunaj Evrope pa Zedinjene države, Avstralijo in Novo Zelandijo. Tako kaže statistika Društva narodov, da so rojstva v Veliki Britaniji v dobi med 1935. in 1938. od 711.000 narasla na 735.000, v Belgiji od 127.000 na

130.000, na Holandskem od 170.000 na 178.000, na Švedskem od 85.000 na 93.000, v Zedinjenih državah od 2.155.000 na 2.300.000, v Avstraliji od 111.000 na 120.000 in v Novi Zelandiji od 23.000 na 27.000.

Nasprotno pa je število rojstev v Franciji v istem času padlo od 640.000 na 612.000. To je sploh najnižje število rojstev za to deželo. Nazadovale so tudi število porok v Franciji od 284.000 na 273.000.

Iz statistike Društva narodov, ki se nanaša na najbolj zanesljive virov, je nadej razvidno, da je imela Rusija po ljudskem številu v letošnjem januarju 170.500.000 prebivalcev, Nemčija pa ima po vključitvi Avstrije, Sudetov in Klajpede 79.800.000 prebivalcev. Razmerno število rojstev je v starem delu Nemčije od 14,7 odstotka v l. 1935. naraslo na 19,7 odstotka v lanskem letu, v bivši Avstriji pa je prihodek rojstev zelo šibek.

Ameriški senator Borah

znani ameriški politik, je ostro nastopil proti zahtevi predsednika Roosevelta po spremembi ameriškega nevtralnostnega zakona. Trenutno je dosegel ta uspeh, da je bila razprava o tem zakonu preložena na čas po počitnicah, Roosevelt pa napoveduje, da se ne bo vdal.

Gosenice skrbijo za slabo letino

V obsežnih predelih Bretonske, ki živijo skoraj izključno od pridelovanja artičok, so se v nasadih pojavili velikanski roji črnih gosenic, ki so povzročile že nepopravljivo škodo.

Ogromen požar v Londonu

V eni zadnjih noči je nastal v velikem poslopiju londonskega zelenjadnega trga ožen, ki se je kmalu razvil v ogromen požar. Plameni so prežgali strop in poškodovali tudi električni vod za predmestno železnico, ki vodi na jug. Ves promet se je ustavil in ga do jutra niso mogli obnoviti. Na tisoče in tisoče obiskovalcev kinematografov in gledališč zato ni moglo nazaj v predmestja. Požar so sicer ob sodelovanju 20 gasilskih čet ukrotili že ob 3. zjutraj. Mnogo gasilcev je bilo ranjenih.

Bombe na saharški pesek

Angleški bombniki bodo v bližnjih dneh bombardirali saharški pesek. List »Excel« , ki priobčuje to vest, pravi, da na britskih otokih ni kraja, kjer bi lahko preizkušali nove 500kilogramске bombe, ne da bi ogražali ljudi. Francoska vlada je zato ponudila angleški vladi za ta namen Saharo. Angleška letala bi svoje vame imele skupaj s francoskimi, in sicer v okolici El Goleje. O podrobnostih se bosta letalska ministra obeh držav še pogovorila.

Vas s samimi ženskami

Iz Moskve poročajo, da so v Sibiriji, v filmskem okrožju odkrili vas, ki šteje skoraj dva tisoč duš, in sicer samih žensk. Pred dva in dvajsetimi leti, ko se je za Rusijo končala svetovna vojna, so ženske sovražno sprejele moške, ki so se vračali s fronte in jih napodile, češ da so se med njihovo odsotnostjo naučile vseh poljskih in drugih del, ki so jih prej vršili moški. Najbojevejša izmed teh vaških amatek se je proglasila za poglavarko vasi in je ostale ženske prepričala, da bi bilo navzočnost moških poljedelskemu in upravnemu napredku vasi samo škodljiva.

Ruska vojna mornarica

O ruski vojni mornarici so v Moskvi objavili prve podrobnejše podatke. 24. t. m. je bil namreč dan vojne mornarice in ob tej priliki je ljudski poverjenik za gradnjo vojnih ladij Tevosjan izjavil, da je sovjetska vlada v teku obeh petletk zgradila štirikrat toliko ladij s trikrat toliko tonaže, kolikor carski režim v zadnjih desetih letih pred svetovno vojno.

Ker so takrat zgradili skupaj 120 ladij z 286.000 tonami, se da izračunati, da se je rusko vojno brodogradništvo v zadnjih desetih letih pomnožilo toliko, da je zgradilo 480 ladij vseh tipov s skupaj 858.000 tonami.

Ruske podmornice, je dejal Tevosjan, so popolnoma sposobne, da doprinešajo tako v Vzhodnem morju, kakor v Črnem morju, v Severnem Lednem morju in predvsem na Daljnem vzhodu svoj del k obrambi dežele.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Izumitelj zapirala na poteg
Po 35 letih je dobil priznanje v obliki častnega doktorata

Pred kratkim je vseučilišče v Göteborgu na Švedskem podelilo Eriku Sundu častni doktorat.

S tem so po mnogih letih priznali zasluge in delo moža, ki je modernemu svetu podaril danes zelo važen predmet vsakdanje rabe. Pred kakšnimi 35 leti je Erik Sund izumil namreč zapiralo na poteg in celo v napredni Ameriki je potreboval desetletja, preden je svoj izum spravil do priznanja in v promet. Danes menda ni

dežele, kjer bi tega zapirala v njegovih mnogostranskih uporabah ne poznali.

Společka je bila gola kovina zapirala na poteg, ki je ovirala, da ni mogel povsod prodreti. V zadnjih letih pa so ga pričeli izdelovati iz nerjaveče kovine ter iz različnih umetnih snovi, ta ko da ga je dobiti tudi že v vseh barvah. Sundov izum ni takšen, da bi človeštvo brez njega ne moglo živeti, vsekakor pa je važen donesek k njegovi civilizacijski stopnji.

Najpopolnejše stanovanje

Za eno družino 18 spalnic in drugih sob, vse na električno in avtomat, direktne telefonske zveze s prijatelji

Lord Mountbatten se je pravkar vseлил v svojo novo stanovanje v Brooks-House, eni najmodernejših in najsijajnejših stanovanjskih hiš v Londonu. Lordovo stanovanje je najpopolnejše, kar si moremo misliti v področju stanovanjske kulture.

Stanovanje je v sedmem nadstropju ter sestoji iz 18 spalnic in bivalnic, ima 5 jedilnic in sprejemnic, 7 kopalnic in celo

vrsto sob za služabništvo ter stranskih prostorov. Del stanovanja, 6 sob s lastnimi kopalnicami in kuhinjo, je mogoče ločiti od ostalega stanovanja. Tu bodo stanovali lordovi otroci. V veliko sprejemnico so vgradili ne samo odra, temveč jo lahko spremenijo tudi v kino. V stranski sobi je aparatura za zvočne filme in je ta soba tako ločena ter zavarovana, kakor zahtevajo policijski predpisi. Samo ob sebi se razume, da je vse električno, a ne samo električno, temveč tudi fotoelektrično. Čim se kakšen obiskovalec približa vratom, ga poseben znak avtomatično javi v posebno sobo, ki rabi kot vratarstva soba. Vrat v stanovanje ni treba odpirati, ker se odpirajo in zapirajo avtomatično. Stanovanje ima več telefonov, med temi so nekateri direktno zvežani s telefonskimi napeljavami nekaterih lordovih prijateljev kakor vojvode Kentskega, dramatika Nola Cowarda in drugih. Razume se, da ima stanovanje tudi posebno galerijo slik, ki jih cenijo na skoraj milijon funtov sterlingov.

Radij iz morskega dna
11 km dolga vrv za raziskovanje morskega dna

Končno so izdelali najdaljšo vrv na svetu. Neka vrvarna jo je delala za dr. Charlesa Piggota iz Carnegiejevega zavoda, ki hoče s to 11 km dolgo vrvjo iskati zaklade na morskem dnu. Ti zakladi pa niso potopljeno zlato in srebro, temveč nekaj, kar plačujejo še danes z 10 milijoni dolarjev za vsak funt ali približno pol kilograma. Ta draga stvar je radij.

Pred nekoliko leti so ugotovili, da vsebuje trdo, rdeče kameneno blato pod zgornjo, blatno plastjo morskega dna, nepričakovano mnogo radioaktivnih snovi. Dr. Piggot je hotel raziskati v tem pogledu dno pod globljim morjem, nego so mogli z dotedanjimi pripomočki, zato je naročil 11 km dolgo vrv. Vrvarna, do katere se je najprevo obrnil, je naročilo gladko odklonilo, češ da takšna vrv, pa čeprav žična, nikoli ne bo zdržala, temveč se bo pretrga-

la, čim bo dosegla neko globino. Njena lastna teža jo bo uničila. A našli so rešitev tudi za to. Izdelali so žično vrv, ki je spodaj čisto tenka, zgoraj zelo debela. Navzlic temu tehta še vedno 5000 kg. Da vsebuje morskotno radij, so že ugotovili. Sedaj je treba ugotoviti kraje, kjer je tega radija še posebno »dosti«. Navzlic velikim stroškom, ki so potrebni za takšne vrvi, kakršna je Piggotova in navzlic velikanskim izdatkom, ki bi jih zahtevalo pridobivanje radija iz morja, upajo, da bodo mogli dosežati najbližje radija delati z njim velko konkurenco. Cene radija bi morale potem znatno pasti. To bi človeštvu vsekakor ne bilo v škodo, saj je radij v marsikaterem oziru nenadomestljiv, posebno pa za zdravljenje raka.

NSERIRAJTE V „JUTRU“!

Poroka v filmskem svetu

Znani francoski filmski igralec Henry Garat se je poročil z mlado Rusinjo Černiševo-Bezobrazovo. Slika nam ju kaže po ceremoniji na poročnem uradu.

Kanaček rešil banko

V Rimu so nekoč gosi rešile Kapitol, v Melbourneu v Avstraliji pa je majhnemu kanačku pripadla čast, da je rešil Kolonialno banko.

V velikem poslopiju je nastal požar in v najvišjem nadstropju so mnogi ljudje mirno spali, ne da bi slutili nevarnost, ki jim je pretihla. Nenadno jih je zbudil neobičajen hrup. Bil je kanaček, ki je namesto svojega žvrgolenja vresčal na način, kakršnega pri malem ptičku niso bili navajeni. Ljudje, ki jih je to vresčanje zbudilo, so imeli potem še časa, da so postal pozorni na nevarnost in se rešili. Hlito so poskrbeli tudi za to, da so gasilci pravočasno ustavili požar, ki bi drugače uničil vse poslopje.

Lastnik rumenega ptička, ki je bil tega kupil za kakšnih 100 din, je odklonil ponudbo, da bi ga prodal za okroglo 70.000 dinarjev. Toliko so mu namreč za malega naslednika kapitolskih gosi že ponudili.

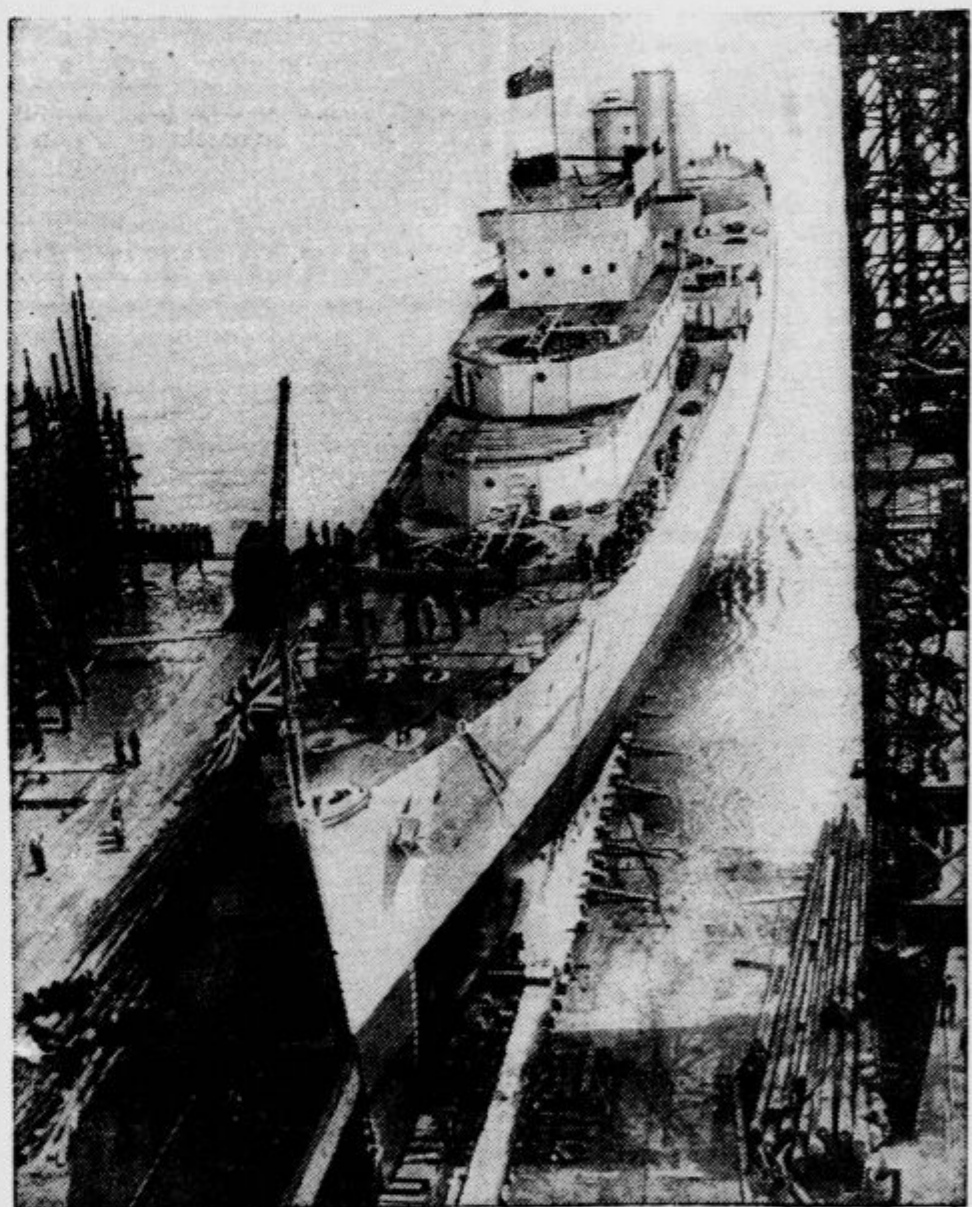
Neprilike pri dviganju „Thetisa“

Dviganje potopljenega angleške podmornice »Thetis« nadaljujejo v bližini Liverpoola z velikimi težavami. Ob koncu prejšnjega tedna so zaman poskušali, da bi nesrečno ladjo potegnili s pontoni v bolj plitko vodo. Dva pontona sta se razpočila in delo so morali začasno prekiniti.

Mosta med Manhattanom in Brooklynom ne bo

Ameriški vojni minister Woodring je zavrnal načrt mesta New Yorka, da bi se oba mestna dela Manhattan in Brooklyn zvezala z velikim mostom preko East Riverja. Načrt je odklonil z utemeljitvijo, da bi mogla v primeru vojne sovražna letala most uničiti in bi potem razvaline zapirale dohod do brooklynskih ladjedelnic, ki so velikega pomena baš za primer vojne.

Bojna ladja za bojno ladjo

Poročali smo, da so na Angleškem v zadnjih dneh v teku 24 ur splovili tri nove bojne ladje. Ena med temi je 5500-tonska križarka »Didona«, ki so jo spustili v morje v Birkenheadu. Križarke tega tipa imenujejo na Angleškem zavoljo njih majhnosti »žepne križarke« — menda ne tudi zato, ker se gradijo iz žepov davkoplačevalcev.

Prebivalstvo Italije

Po nekem poročilu v uradnem listu italijanske vlade je znašalo število prebivalstva v Italiji ob koncu prejšnjega meseca 44.300.000 duš. To število se nanaša samo na polotok in na Libijo.

A NEKDOTA

Dovtipni francoski državnik Talleyrand je bil prijatelj ženskega sveta. Nekoč je zabaval kar tri dame istočasno, pa so sklenile, da ga bodo spravile v zadrego. Vprašale so ga: »Katero izmed nas bi najprej rešili, če bi padle istočasno v vodo?« Talleyrand se ni dal. Odgovoril je: »Ah, draga dame, saj ste vendar vse izvrstne plavalke!«

VSAK DAN ENA

Siamska dvojčka kadita smotko. (Marc Aurelio)

Kulturni pregled

Iz literarnih razgovorov v Sofiji

Dimitri Pantelejev o slovenski književnosti

Pesnik Dimitri Pantelejev je nesporno izmed bolgarskih književnikov najbolj razgledan po slovenski kulturi in zlasti po našem slovstvu, ki ga z zanimanjem spremlja že deset let. Vrhovi slovenske poezije so mu enako znani kakor vrhovi naše zemlje, zakaj ta »močni lirski talent«, kakor ga označuje N. Dončev, je tudi velik ljubitelj planin in alpinizma. Preden je mogel iziti najin sofijski razgovor, je bil Dimitri Pantelejev v Ljubljani, odkoder ima gospo. Sedaj že nekaj časa iz Bohinja naskakuje naše planine. Pantelejev ima v svoji zasebni knjižnici mnogo slovenskih knjig in menda ne prihaja na noben bolgarski naslov

toliko naših revij, kakor na njegovega. Zato je med nami tako rekoč doma in njegovo delo za spoznavanje slovenske literature v Bolgariji je že doslej pokazalo uspehe predvsem povečano zanimanje bolgarskih kulturnih krogov za naše duhovno življenje.

G. Pantelejev je knjižničar Narodnega sobranja (parlamenta). Med knjigami, ki jih upravlja, so tudi nekatere naše revije in v parlamentarni čitalnici je sedaj stalno na razpolago tudi »Jutro«.

Na literarnem večeru, ki ga je priredilo Slavjansko društvo ob priliki razstave jugoslov. knjige in ki je imel »sticajem prilika«, kakor bi rekli onkraj Kolpe, pretežno slovenski značaj, je Dimitri Pantelejev predlital nekatere svoje prevode iz slovenske lirike, med njimi Zupančičev »Slap« in »Zemljevid«. Kako ceni Zupančiča, je pokazal s člankom, ki ga je priobčil za šestdesetletnico v reviji »Izkustvo in kritika« obenem s prevodom navedenih dveh pesmi, medtem ko je v neki drugi reviji objavil prevod pesmi »Glad«. S prevodi iz slovenske lirike sedaj nadaljuje in pripravlja antologijo naše lirike od Prešerna do najnovejših pesnikov, ki bo izšla, če pojde vse po sreči — že leta 1940. Doslej je prevzel poleg nekaterih Zupančičevih pesmi še nekaj Gradnika, Klopčiča (Mary se predstavlja), Golie, Fr. Albrechta, Ketteja. Ti prevodi so izšli v revijah »Izkustvo in kritika« in »Sodba«. Vsak prevod je opremljen z majhno beležko o teh pesnikih. Prav tako propagira slovensko planinstvo. Lani je priobčil v reviji »Zaveti« daljši članek »V Julijskih Alpah« in še tri članke iz našega planinskega sveta, za letošnjo jesen ali zimo pa pripravlja knjigo planinskih potopisov, ki bodo v nji tudi njegove impresije z Julijskih Alp. Za »Izkustvo in kritika« pripravlja daljši članek o slovenski poeziji, saj je on edini Bolgar, ki ga lahko kompetentno napiše.

— Pri nas se ni poprej skoraj nič pisalo o slovenski književnosti, — mi je dejal g. Pantelejev. — Pred 40. leti je skušal seznanjati Bolgare s Slovenci vaš rojak Anton Bezenčev, ki je tudi nekaj prejavil iz slovenske poezije, vendar ni uspel s svojimi prevodi. V letih 1903 — 1904 je priobčil nekatere svoje prevode iz Aškerc, Gre-

gorčiča in Prešerna Stiljan Čilingirov, naš priznani pesnik in pripovednik, ki ste ga slišali na literarni prireditvi v Slavjanskem društvu, kjer je prebral z očitnim uspehom svoj prevod Prešernove »Zdravljice«. Po prevodih Čilingirova zopet ni bilo nič, dokler se ni precej časa po vojni pojavila z uspešimi prevodi iz slovenščine naša pesnica Bagjana, ki je doslej prevedla po eno Cankarjevo in Gradnikovo pesem in neko Cankarjevo črtico.

Na vprašanje, ali more naša poezija povedati kaj novega in svojega Bolgarom, je odvrnil g. Pantelejev, da so njegovi prevodi prav ugodno odmevali v sofijskih literarnih krogih in da so se zdeli kakor odkritje nove literarne dežele. Posebno močan vtisk je napravil Zupančič. Slovenska poezija se zdi jasna in čista, odlikuje jo tista preprosta globokost, ki je tolikaj značilna za Puškina. Bolgari zaznavajo v nji slovenskega duha.

— Kot poznavalec vaše kulture in posebej se književnosti — je nadaljeval g. Pantelejev — lahko rečem, da je slovenska književnost na zavidljivi višini. Videti je, da se naslanja na staro kulturno tradicijo in da je izmed slovstev slovenskega juga najbližje zapadu. Pri vas nihče ne upira oči na vzhod, vsi duhovni pogledi so obrnjeni proti zapadu, kakor je Slovenija sploh tipično evropska dežela. V občevanju s Slovenci sem vedno imel vtisk, kakor da govorim z zapadnimi Evropejci, vendar je v nekih trenutkih spontano planilo na dan slovensko čustvo. Posebno sem to občutil na svojih poteh po slovenskih planinah, kjer sem se srečeval z vašimi ljudmi iz raznih stanov. Slovenska čustvenost res da pri vaših ljudeh ne dobiva posebno temperamentalnih oblik, vedno se pa ob takih prilikah čuti, da ste slovanofili, in mi Bolgari se z lahkoto najdemo v vaši družbi.

Med razgovorom o naših zadevah mi je g. Pantelejev povedal, da je bil naš pisatelj France Bevk obenem s Hrvatom dr. Ivanom Esihom in Srbom dr. Nikolo Mirkovićem izvoljen za dopisnega člana Zveze bolgarskih pisateljev. Bevkova knjiga »Deset dni v Bolgariji«, ki je izšla v Gorici, je vzbudila v bolgarskih krogih zaslužen pozornost.

O položaju v bolgarski književnosti mi je izjavil g. Pantelejev med drugim tole: — Pri nas stoji na prvem mestu poezija. V novjšem času, ki je prevladovalo novo poetično gledanje, ki bi ga najlaže označili z besedo: simbolizem (Trajanov, Emanuel pop Dimitrov, Liliev, Ljudmil Stojanov, Dinčo Debeljanov). V poeziji Debeljanova se kaže vračanje k preprostosti, k jasni poeziji. Novi poetje so se razvijali delno tudi pod vplivom ruskega imaginizma, vendar kažejo ti bolgarski učenci Jesenjina in drugih povsem bolgarske nianse in tudi v njihovi poeziji se očituje približevanje realnemu življenju, bolgarski zemlji in človeku. Nedvomno so simbolisti izbirali in izmišljali besede ter tako izostrili naš pesniški in celo tudi prozni jezik, tako da obstoji za čitatelja bolgarskih knjig že znatna razlika med jezikom in povestih Ivana Vazova in katerega izmed mojstrov naše današnje proze. V ostalem pa opazamo pri mladih pesnikih težnjo, da bi posnemali narodno pesem, njen ritem in njen preprosti jezik. Tudi to ustreza splošnim težnjam v bolgarskem kulturnem in javnem življenju. Pri nas je 80% prebivalstva na kmetih, zato ima vsa naša književnost pečat kmetstva, dasi naši pripovedniki rijejo vse tipe Bolgarov. V bolgarski književnosti skoraj ni karakterjev, mi nimamo ne Čičikov ne Karamazovih, v vsem se še očituje, da smo mlada literatura. Medtem ko kaže bolgarska poezija v vsakem pogledu velik napredek, nismo v pripovedni prozi nič kaj dosti napredovali od Vazova dalje, takisto ne v dramatik. Toda pred nami so še široko odprta obzorja in v naših duhovnih tleh se skrivajo — prav kakor v naši zemlji, mnoge neizrabljene možnosti in mnoga semena bodočih duhovnih žetev.

— o.

Janka Mlakarja Izbrani planinski spisi II.

Prvemu zvezku planinskih spisov pionirja našega planinstva Janka Mlakarja je sledil drugi zvezek (založnica SPD). V tej knjigi so zbrani številni spisi raztreseni po zvezkih »Slovenskega planinskega vestnika«, v katerih popisuje svoje ture po Alpah in Dolomitih.

Janko Mlakar ni samo odličen poznavalec domačih gor; zaneslo ga je tudi na marsikatero pot na tuje gore, pokrite z ledeniki in komaj dostopne, kamor si je človeška noga šele začela utirati pot. Vabile so ga zlasti Alpe s svojo divjo, večnoma še deviško lepoto, poromal je na vrhove, ki jih pokrivata večni sneg in led, zaustavil se je v bogatih letoviščih, ki uživajo svetovno sloves, obiskal je romantične stare gradove, iz katerih so zdaj Germani, zdaj Romani vladali okoli.

V pričujočem zvezku se nahajajo Mlakarjevi spisi iz Stubajskih Alp, Oetzalških Alp, Ortlerskih Alp, spisi iz Hoher Rifflerja, Elchthorn, Scheiblerja in Severnih Apealških Alp, nadalje iz Dolomitov, in kot zaključek nasvet o trenaja.

»Stubajske Alpe so s svojo lepoto vzbujale že pozornost Rimljanov — pravi avtor. »Mimo njih so vihrali Germani v italске nizine in obdodovali so jih nemški cesarji, na svoji poti v Rim.« Mlakarja je vodila pot čez Stubajske Alpe v Oetzal. Obiskal je Becher, ki je visok 3173 m in gospodari Stubajskih Alp, vrh Zuckerhüti, odkoder se vidi skoraj polovica Alp. V Oetzalških Alpah je obiskal najprej Gurgl, od tod je krenil čez Ramoljoh v Vent. Gurgl je, kakor pravi pisec »vas, v kateri niti pes ne laja.« Romaljoch leži 3194 m visoko in je star prehod za Vent. Sedlo — ledena skrbina — leži med Velikim Ramolkogom (3551 m) in Zadnjim Spiegelkogom (3431 m) in je gotovo ena najlepših in najpristopnejših razglednih točk v Tirolskih Alpah. Najnižje sedlo v 25 km dolgem in z ledeniki pokritem Oetzalstem glavnem grebenu je Hochjoch, ki prekaša naš Triglav

na Hochkönig, vrh v istem pogorju ter na 2000 m visoko planoto Dachstein z najvišjim vrhom, ki meri 2992 m in je znan po svojem lepem in obsebnem razgledu. Vse gore in doline od Češkega Lesa do Julijskih Alp, od Dunajskega Schneeburga do Visokih Tur se vidijo.

Vrsta spisov je posvečena Dolomitom, v katerih je pisec opiskal Grossglockner, Mürsina, Ampezzo, Seckofel, Passo di Falzarego, Boe, Seisereralpe, Schlern, Rosengarte in Cima Tosa.

V vsakem teh opisov bo našel čitatelj ne samo poučno, marveč tudi duhovito in prijetno čtivo.

Zapiski

ODMEVI LJUBLJANSKE

SPOMENISKE AFERE

Pred ljubljanskim muzejem
Igo Gruden

Za vzgojo naroda so kot simbol in vzor v objem slovenski ženi dali snop in kravo; ko gleda ta nestvor čisti Valvazor, »zakaj« vprašuje se, »sem spisal Kranjske slovo?«

Zaseničil Kralj Francé jo zdaj je s krasno glavo.

Postani in ostani član
Vodnikove družbe!

SPORT

Še štiri dni do finala v Zagrebu

Vprašanje naše postave je za enkrat samo še v kombinacijah

V petek 28. t. m. ob 14.30 se bo na igriščih »ATK Zagreb« na Šalati v Zagrebu začel evropski finala za Davisov pokal med Nemčijo in Jugoslavijo, za katerega izid gojimo letos pri nas še prav posebne nade. Seveda pa so enako zagrizeni za zmago in nadaljnji nastop proti Avstraliji in Ameriki tudi naši letošnji nasprotniki — Nemci.

Forma naših najboljših teniških igralcev, ki jih letos čaka — v glavnem zopet iste kakor lani v Berlinu — težavna naloga v tem važnem mednarodnem srečanju, je v splošnem prav dobra, kar so najbolj pokazale nedavne kvalifikacijske igre med njimi v Zagrebu. Kljub temu pa še zmerom ni rešeno ono kočljivo in najbrže odločilno vprašanje drugega igralca, ki bo poleg Punčeca zastopal naše barve v tem dvoboju. Punčec je, kakor se pravi, izven vsake konkurence, za onega drugega pa pridejo v poštev Kukuljevič, Mitlić in tudi Pallada. Popolnoma gotovo pa ni niti to, ali bosta v dvojbi igrala Punčec in Mitlić ali Punčec in Kukuljevič.

Razumljivo je, da so se glede tega spornega vprašanja na dolgo in široko razpisali številni strokovnjaki, ki dajejo zdaj prednost Mitliću, zdaj zopet Kukuljeviču, nekateri pa po njegovih zadnjih nastopih v Zagrebu tudi Palladi. Trener naših mušketirjev g. Henry Vissault, ki je poln pohvale glede njihove forme v splošnem, je nedavno v razgovoru z urednikom »Jutarnjega lista« precej nedvoumno izrazil prepričanje, da bo oni »drugi igralec« v singlu — bržkone Kukuljevič. Od tod izvira kombinacija, da bo naše moštvo proti Nemčiji nastopilo s Punčecem in Kukuljevičem v singlu ter Punčecem in Mitličem v dvojbi. Najbrže so odločilni gospodje pri savezu to stvar že rešili, je pa brez dvoma v interesu razpoloženja, da bi ohranili zase do zbranosti, ko se ne bo dala nič več spremeniti. Optimisti pravijo, da bi v tej postavi brez skrbi lahko računali z rezultatom 3:2 v našo korist, toda možnost, kako se bo to srečanje končalo, je pač šest, in sicer od 5:0 do 0:5. Zato je dobro — potrpeti in žetli vse najboljšje!

Nemško moštvo je po obvestilu nemškega saveza odpotovalo iz Berlina nekoliko pozneje in ga v teku današnjega dneva pričakujejo v Zagrebu. Igralci in sprem-

Tenis

ISSK Maribor

v Varaždinu

Na povabilo SK Slavije v Varaždinu je v nedeljo teniška ekipa ISSK Maribora odigrala na lepih prostorih Slavije prijateljski turnir. Maribor je nastopil zaradi odsotnosti enega člana »mušketirjev« s stariim Bergantom, ki pa je imel precejšnjo smolo.

Tekmovanje se je razvijalo takole: Prvak Maribora je v krasnem stilu sigurno premagal rutiniranega Mohra s 6:2, 8:6. Tonič je moral kloniti pred sigurnejšim Briksijem s 6:1 6:4. Mali je po napeti borbi odpravil načelnika teniškega odseka Slavije, simpatičnega Takača Evgena s 6:1, 5:7, 6:4. Bergant pa je navzlic požrtvovalnosti in borbenosti moral kloniti pred mladim, a zelo sigurnim Koprekom s 7:5, 6:1.

Igre dvojci so bile zelo nesrečne za goste. Prvi par Tonič-Mali je izgubil po dolgi borbi s 6:1, 0:6 (!), 6:1 dobro vigrani dvojici domačinov Mohr-Briks. Druga kombinacija Maribora Albanež-Bergant pa je po izenačeni igri nesrečno predala dvojici Kopreku-Takaču s 8:6, 6:4.

Varaždinci, ki se temeljito pripravljajo za državno prvenstvo moštev, so ugodno presenetili. Imajo zelo izenačene igralce, ki bodo trd oreh vsakemu klubu. Mariborčane je spremljala precejšnja smola, nekateri pa niso pokazali dovolj borbenosti.

Tekmovanju je prisostvovalo lepo število gledalcev. Slavijaši so goste lepo sprejeli in jim tudi po končanem turnirju razkazali znamenitosti starega mesta ter krasno pokopalnico. V kratkem bo revanžno srečanje v Mariboru, kjer bodo člani ISSK Maribora skušali dokazati svojo premoč.

Prijateljski teniški turnir Čakovački SK in SK Železnikar. V nedeljo 23. t. m. je bil v Čakovcu prijateljski turnir med ekipama imenovanih klubov. Domačini so zmagali nad moštvo gostov, ki je nastopilo z dvema rezervama tesno 4:3. Posamezni rezultati so bili sledeči: Vamlj (2) : Pevec 8:6, 2:6, 6:1. Podlesnik (2) : Legenstein 3:6, 2:6. Slana (2) : Benko 6:8, 6:1, 3:6. Škrobar (2) : Grünfeld 7:5, 6:3. Božičev (2) : Sočič 2:6, 2:6. Vamlj-Slana (2) : Pevec-Benko 6:3, 5:7, 6:3. Škrobar-Pod-

Prof. dr. Borisu Zarniku
Igo Gruden

»Bravo, dečnik« je zaklical biolog v znamenju slovenske zdrave rase, ko so ženi nos odbili, kravi rog. Jaz ubiram strune v druge glase:

»Raso ima tudi naše prase, mi imamo pa človeški zdrav okus in pred vsakim vandalizmom stud in gnus!«

»Blagoslovljena zemlja« iz »Jutra« v bolgarskem prevodu. Odlični sofijski dnevnik »Utro« je priobčil dne 21. t. m. v dobesednem bolgarskem prevodu članek B. Borka »Blagoslovljena zemlja«, ki je izšel v »Jutru« 8. t. m. In ki obravnava agrikulturno preobrazbo današnje Bolgarije.

Hrvatska antologija ruske lirike. Zbavna biblioteka v Zagrebu, ki je izdala nedavno antologijo italijanske lirike in v hrvatskih prevodih, je pravkar objavila knjigo »Ruska lirika«. Zbirka vsebuje 170 lirskih pesmi 45 pesnikov od Puškina do Majakovskega v izbranih prevodih od Vraza do najnovejših prevajalcev.

Mazzinijev spis o Slovanih. Pri Laterzu v Barliju je izšla knjiga »Lettre slavec«, ki vsebuje članke in pisma velikega ideologa italijanskega risorgimenta Gioseppe Mazzinija o slovenskih zadevah. Mazzini prav posebno razpravlja o potrebi pozitivnega odnosa Italijanov do južnih Slovanov in našega zedinjevalnega procesa.

Prof. dr. Borisu Zarniku
Igo Gruden

»Bravo, dečnik« je zaklical biolog v znamenju slovenske zdrave rase, ko so ženi nos odbili, kravi rog. Jaz ubiram strune v druge glase:

»Raso ima tudi naše prase, mi imamo pa človeški zdrav okus in pred vsakim vandalizmom stud in gnus!«

»Blagoslovljena zemlja« iz »Jutra« v bolgarskem prevodu. Odlični sofijski dnevnik »Utro« je priobčil dne 21. t. m. v dobesednem bolgarskem prevodu članek B. Borka »Blagoslovljena zemlja«, ki je izšel v »Jutru« 8. t. m. In ki obravnava agrikulturno preobrazbo današnje Bolgarije.

Hrvatska antologija ruske lirike. Zbavna biblioteka v Zagrebu, ki je izdala nedavno antologijo italijanske lirike in v hrvatskih prevodih, je pravkar objavila knjigo »Ruska lirika«. Zbirka vsebuje 170 lirskih pesmi 45 pesnikov od Puškina do Majakovskega v izbranih prevodih od Vraza do najnovejših prevajalcev.

Mazzinijev spis o Slovanih. Pri Laterzu v Barliju je izšla knjiga »Lettre slavec«, ki vsebuje članke in pisma velikega ideologa italijanskega risorgimenta Gioseppe Mazzinija o slovenskih zadevah. Mazzini prav posebno razpravlja o potrebi pozitivnega odnosa Italijanov do južnih Slovanov in našega zedinjevalnega procesa.

Prof. dr. Borisu Zarniku
Igo Gruden

»Bravo, dečnik« je zaklical biolog v znamenju slovenske zdrave rase, ko so ženi nos odbili, kravi rog. Jaz ubiram strune v druge glase:

»Raso ima tudi naše prase, mi imamo pa človeški zdrav okus in pred vsakim vandalizmom stud in gnus!«

»Blagoslovljena zemlja« iz »Jutra« v bolgarskem prevodu. Odlični sofijski dnevnik »Utro« je priobčil dne 21. t. m. v dobesednem bolgarskem prevodu članek B. Borka »Blagoslovljena zemlja«, ki je izšel v »Jutru« 8. t. m. In ki obravnava agrikulturno preobrazbo današnje Bolgarije.

Hrvatska antologija ruske lirike. Zbavna biblioteka v Zagrebu, ki je izdala nedavno antologijo italijanske lirike in v hrvatskih prevodih, je pravkar objavila knjigo »Ruska lirika«. Zbirka vsebuje 170 lirskih pesmi 45 pesnikov od Puškina do Majakovskega v izbranih prevodih od Vraza do najnovejših prevajalcev.

Mazzinijev spis o Slovanih. Pri Laterzu v Barliju je izšla knjiga »Lettre slavec«, ki vsebuje članke in pisma velikega ideologa italijanskega risorgimenta Gioseppe Mazzinija o slovenskih zadevah. Mazzini prav posebno razpravlja o potrebi pozitivnega odnosa Italijanov do južnih Slovanov in našega zedinjevalnega procesa.

Prof. dr. Borisu Zarniku
Igo Gruden

»Bravo, dečnik« je zaklical biolog v znamenju slovenske zdrave rase, ko so ženi nos odbili, kravi rog. Jaz ubiram strune v druge glase:

»Raso ima tudi naše prase, mi imamo pa človeški zdrav okus in pred vsakim vandalizmom stud in gnus!«

»Blagoslovljena zemlja« iz »Jutra« v bolgarskem prevodu. Odlični sofijski dnevnik »Utro« je priobčil dne 21. t. m. v dobesednem bolgarskem prevodu članek B. Borka »Blagoslovljena zemlja«, ki je izšel v »Jutru« 8. t. m. In ki obravnava agrikulturno preobrazbo današnje Bolgarije.

Hrvatska antologija ruske lirike. Zbavna biblioteka v Zagrebu, ki je izdala nedavno antologijo italijanske lirike in v hrvatskih prevodih, je pravkar objavila knjigo »Ruska lirika«. Zbirka vsebuje 170 lirskih pesmi 45 pesnikov od Puškina do Majakovskega v izbranih prevodih od Vraza do najnovejših prevajalcev.

Mazzinijev spis o Slovanih. Pri Laterzu v Barliju je izšla knjiga »Lettre slavec«, ki vsebuje članke in pisma velikega ideologa italijanskega risorgimenta Gioseppe Mazzinija o slovenskih zadevah. Mazzini prav posebno razpravlja o potrebi pozitivnega odnosa Italijanov do južnih Slovanov in našega zedinjevalnega procesa.

Prof. dr. Borisu Zarniku
Igo Gruden

»Bravo, dečnik« je zaklical biolog v znamenju slovenske zdrave rase, ko so ženi nos odbili, kravi rog. Jaz ubiram strune v druge glase:

»Raso ima tudi naše prase, mi imamo pa človeški zdrav okus in pred vsakim vandalizmom stud in gnus!«

»Blagoslovljena zemlja« iz »Jutra« v bolgarskem prevodu. Odlični sofijski dnevnik »Utro« je priobčil dne 21. t. m. v dobesednem bolgarskem prevodu članek B. Borka »Blagoslovljena zemlja«, ki je izšel v »Jutru« 8. t. m. In ki obravnava agrikulturno preobrazbo današnje Bolgarije.

Hrvatska antologija ruske lirike. Zbavna biblioteka v Zagrebu, ki je izdala nedavno antologijo italijanske lirike in v hrvatskih prevodih, je pravkar objavila knjigo »Ruska lirika«. Zbirka vsebuje 170 lirskih pesmi 45 pesnikov od Puškina do Majakovskega v izbranih prevodih od Vraza do najnovejših prevajalcev.

Mazzinijev spis o Slovanih. Pri Laterzu v Barliju je izšla knjiga »Lettre slavec«, ki vsebuje članke in pisma velikega ideologa italijanskega risorgimenta Gioseppe Mazzinija o slovenskih zadevah. Mazzini prav posebno razpravlja o potrebi pozitivnega odnosa Italijanov do južnih Slovanov in našega zedinjevalnega procesa.

Prof. dr. Borisu Zarniku
Igo Gruden

»Bravo, dečnik« je zaklical biolog v znamenju slovenske zdrave rase, ko so ženi nos odbili, kravi rog. Jaz ubiram strune v druge glase:

»Raso ima tudi naše prase, mi imamo pa človeški zdrav okus in pred vsakim vandalizmom stud in gnus!«

teri se je ŽAK držal le dobro tretjino, potem pa je Kraljišnik prevzel prvo besedo. Tako je ostalo skoraj tudi ves drugi polčas, kljub temu pa se rezultat ni več menjal.

To tekmo je prav dobro sodil ljubljanski sodnik g. Mrdjen.

Finala v Pešti

V prvi finalni igri za srednjeevropski pokal je Ujpest z lahkoto porazil svojega lokalnega rivala Ferencvárosa s 4:1 (2:1) ter še enkrat dokazal, da se je v zadnjih tekmah res povzpelo do odlične forme in je bila njegova sijajna zmaga nad BSK vse prej kakor slučajna. Igra ni bila posebno zanimiva, ker so poznavalci že vnaprej računali z zmago Ujpesta in tudi obisk ni bil prevelik (okoli 12.000 gledalcev). V moštvo Ujpesta se je spet izkazal famozni Zsengeller, oni strelec, ki je tudi BSK sam zabil pol tučata golov.

Lahkoatletski dvoboj Zagreb : Split
V soboto in nedeljo so imeli v Splitu atletske dvoboje med Zagrebom in Splitom. Najboljši rezultati so bili naslednji:

v skoku v višino Avramović (Z) 1.80; na 800 m Kaiser (Z) 2:01.8; v metu kroglice Kovačević (Z) 14.43; na 100 m Avguštin (Z) 11.2; v troskoku Bergmann (Z) 12.79; v metu kopja Markušić (Z) 58.37; v streljanju 4×100 m Zagreb 45.5; na 400 m Despot (S) 51.5; v skoku v daljino Urlin (Z) 6.21 m; v metu kroglice (ponovno izven konkurence) Kovačević (Z) 14.55; v skoku ob palici Ivanuš (Z) 3.42; v metu diska Kovačević (Z) 42.25; v teku na 5000 m Kotnik (Z) 15:59 in v streljanju (400×300×200×100) Zagreb 2:08.7.

SK Jadran. Danes od 17.30 dalje trening. Treninji bodo odslej vsak torek in četrtek; na igrišču se sprejemajo novi člani, zlasti juniorji od 14. leta dalje.

Tečajniki učitelji na izletu v Rakitni

Ljubljana, 22. julija.

Včeraj je bil zadnji dan počitniškega protialkoholnega tečaja, ki ga je kakor smo poročali Liga proti alkoholizmu priredila za učitelje in učiteljice. Zadnji dan so predavali ravnatelj dr. Ivo Pirč o šolskih kuhinjah, njih namenu in pomenu, nadalje univ. prof. Aleksander Makleov, katerega praktičnemu tolmačenju zakonskih uredb za zaščito mladine pred alkoholizmom so sledili tečajniki s posebno pozornostjo, in končno Vojko Jagodič o praktičnih smernicah za raziskovanje alkoholizma med šolsko mladino. S temi strokovnimi predavanji je Liga zaključila teoretični del svojega tečajniškega dela, ki bo dal učiteljem in učiteljicam novih pobud in smernic za koristno delo v naši sredini.

Popoldne pa so se tečajniki in tečajnice z nekatrimi predavatelji ter s predsednikom lige dr. Ivom Pircem in tajnikom Vojkom Jagodičem odpravili v dveh avtobusih na Rakitno kjer vzdržuje Higijenski zavod odlično urejen Počitniški dom kraljeviča Andreja.

Že prelepa vožnja po novi cesti, ki v neštetihih serpentinah vodi Krimu za hrbtom v visoko kotlino, kjer leži vasica Rakitna. Je bila izletnikom pravi užitek. Spoznali so lep, romantičen ali če hočete idiličen kraj, kamor se izplača preko kolovratit nekaj kilometrov. In sredi teh samotnih, vase pogreznjenih kmetijskih hišic tiči sedaj v poletnih mesecih raj mladine, ki jo je Higijenski zavod poslal v dom kraljeviča Andreja na zrak in dobro oskrbo bodi strokovnim nadzorstvom zaščitnih sester. Najprej so si izletniki ogledali bazen, v katerega je ujet potokček: v višini 800 m se more drobno ohladiti in osvježiti v igri po tratah utrjene mišice in si jih okrepiti.

V domu je izletnike sprejela simpatična zaščitna sestra Kecleja. Na povpraševanje, kako in kaj z drobižem, ki pravkar poskakuje v indijanskih bojnih igrah okrog svojih šatorov, žrtvenikov in kar je še takih »pristnih« indijanskih naprav, je s toplim nasmehom pripovedovala, da jih imajo pravkar nad 80 v reji, da so v primeri s prejšnjimi leti, ko jih je že pogosto grabila kakšna angina, letos proti pričakanju z najredkejšimi izjemami vsi zdravi in zadovoljni v tem hribovskem raju. Otroci iz Ljubljane, Tržiča, Novega mesta. Tisti z dežele vse lepše vzgojeni kakor oni iz mesta. Vsi pa navihani in po svoje »zreli«. Navdušeni za vse, samo ne za popoldanski počitek in za umivanje.

Ogled domov, lesenega in kamenitega, je vzbujal vzdihe radostnega presenečenja. Marsikomu od nas starejših bi se zahotelo biti pod nadzorstvom simpatičnih sester v tako ličnih stanovanjskih prostorih, kjer prijazno, smotreno urejeno domovanje prekriva skrito disciplino! Pa zunaj na terasah, pri gugalnicah vseh velikosti! Pa tam doli ob indijanskih šotorih, kjer pravoloki prepovedujejo belcem vstop na njih zemljo! Tudi mi bi se zredili, kakor se ta drobiž, ki je prišel krmežljiv tja gori, a bo odšel, obremenjen s par novimi kilogrami. In vse to bodo storile tiste šmen-tane kalorije, s katerimi jih pitajo.

Ja, ja, tako je izletniki se niso mogli načuditi. Tem manj potem, ko so bili po vseh »študijskih ogledih« postreženi še z imenitno večerjo in so za zaključek z drobižem na terasi pred domovi zapeli še par pesmi.

Tu jim je ravnatelj dr. Pirč pred odhodom izrekel še zahvalo za pozornost, ki so jo neutrudno posvečali protialkoholnemu tečaju, a tečajnik učitelj Ivo Svarc se je v imenu vseh tovaršev in tovarišic zahvalil Ligi, da jim je pomagala do novega znanja v boju proti alkoholizmu in do poznanja nekaterih koristnih zdravstvenih in socialnih ustanov. S tem je bil oficielni del tečaja zaključen z vero, da bo petdnevni tečaj prinesel v bodoče marsikatero pozitivno uspehe v tej smeri.</

L. WINDER:

Gospod iz Konopišta

Roman o Francu Ferdinandu

(Avtoriziran prevod)

»Napak si me razumel, ker me hočeš napak razumeti; nisem strahopetec! Ako se načrt ne izpremeni, bom brezpogojno poleg, in moja roka se prav gotovo ne bo tresla. Ne! Vprašanje ni, ali bom pomagal ali ne, ampak: ali ima atentat zdaj kakšen smisel, ali je čas že zreli!«

»O tem je škoda govoriti.«

»To praviš tako zlahka, kakor da bi vedel, kaj prinaša bodočnost. Lahkomiseln si! Tvoj pogum, ki si tolikanj ponosen nanj, ni nič drugega kakor mladostna lahkomišelnost! Kaj veš, kaj... Ali misliš, da bodo Avstrijci mirno spravili takšno dejanje? Če že ne začno tisti mah klati po Sarajevu, napovedo vsaj Srbiji vojno.«

»Prosim, zakaj nam to ne bi bilo po volji?«

»Zato, ker imajo silno vojsko, ki bo v štiriindvajsetih urah osvojila vso Srbijo!«

»Nesmisel. Pozabil si, da stoji za nami Rusija. Neomajno sem prepričan, da pomeni naše dejanje konec zatiranja, konec suženjstva. Če si drugačnih misli, zataji nas in hodi svojo pot! Žolč se mi razliva, ko te poslušam.«

127

Princip ga ni več slišal, zbežal je, da mu ne bi bilo treba poslušati Ilića. Ilić je krenil potr potrd. Skrivaj se je ozrl pod posteljo. Škatla je mirno in nedolžno stala ob zidu. Sklenil je, da ne zine pred Principom in ostalimi zarotniki ničesar več proti atentatu. Saj ga ni bilo več moči preprečiti. »Kar koli rečem«, je mislil Ilić, »vse je zaman. Vsaka beseda jih samo potrjuje v mnenju, da se obotavljam iz strahopetstva... Nič več o tem! Konec premišljevanja! Konec življenja! Morda je kar dobro tako.«

Sestnajstletni mladeniči, ki je bil njih vodja, so ponosno hodili po mestu, ponosno sedeli v kavarnah in slaščičarnah ter nestrno pričakovali velikega dne. Ali ni nihče videl teh šestnajstletnikov? Jih ni nihče opazoval? Nihče ni videl in opazoval ostalih zarotnikov, gimnazijcev Principa in Grabeža, črkostavca Čabrinovića, učiteljskega kandidata Ilića? Ali ni nihče videl, nihče opazoval njihovega skrivnega shajanja, njihovih izdajalsko prevratnih pogledov, ki so se venomer plašili odkritja? Ne, podobno je bilo, da jih nihče ne vidi, nihče ne opazuje; Potiorkovi beriči, ki so prej nekaj let kakor besni divjali po Sarajevu, so bili mahoma slepi in gluhi.

Samo mestni glavar v Budimpešti je menda da leč videl in marsikaj slutil. Vprašal je svojega načelnika, ministra notranjih zadev, ali ne bi kazalo obdati prestolonaslednika v Bosni z živim zidom budimpeštanskih tajnih policistov; slišati je, da so se veleizdajalski živili zarotili in hočejo izvršiti na visokega gospoda atentat. Minister je prikimal in naročil mestnemu glavarju, naj odbere tri ali štiri najboljše detektive. »Tri ali štiri... to pač ne bo zadostovalo«, se je nasmešnil mestni glavar. »Koliko bi stala izdatna zastražitev?« je vprašal minister. »Vsaj sedem tisoč kron, ekselencia; morda celo več.« — Takšne vsote notranje ministrstvo ne more nakazati, je rekel minister. »A vprašal bom skupno finančno ministrstvo, ki upravlja Bosno, ali dovoli ta izdatek.« Vprašal je Bilinskega. Finančni minister je oddal vprašanje knezu Montenuovu; cesarjev prvi višji dvornik naj odloči, ali hoče dvor financirati varnostne ukrepe. Montenuovo je to domnevo rezko odbil. Ogorčen je rekel, da ni vse eno, ali je tisti, ki potuje, nadvojvoda ali cesar. — Mestni poglavar v Budimpešti je dobil nalog, naj pošlje v Bosno tri ali štiri izmed najspodobnejših budimpeštanskih detektivov.

Franc Ferdinand ni zvedel o tej vmesni igri ničesar. Nobeno svarilo ga ni več doseglo; nihče se ni upal posvariti prestolonaslednika, ki se je kar najslabše volje odpravil na pot. Tudi Zofija ga ni več svarila; s težkim srcem se je bila nazadnje vdala v to, česar ni mogla izpremeniti. Dne 23. junija sta se Franc Ferdinand in Zofija v Chlumcu poslovila od svojih otrok. Maks, dvanajstletni sin prestolonasledniške dvojice je imel čez nekaj dni izkušnjo. »Upam, da mi napravi veselje«, je pri slovesu rekel Franc Ferdinand in objel otroke. Imel je namen, da se po vrnitvi iz Bosne odpelje z njimi v Blühnbach.

Sklenjeno je bilo, da bo potoval prestolonaslednik preko Trsta, od ondod pa po morju preko Pulje, Metkovića in Mostarja v Sarajevo; Zofija naj

bi se peljala čez Ogrsko. Do Dunaja sta imela skupno pot.

Potovanje se je že pričelo z nevšečnostmi. Franc Ferdinand ni mogel uporabiti svojega salonskega voza, ker se je bila ena izmed štirih osi razgrela. Prestolonasledniška dvojica je dobila oddelek prvega razreda v vozu, ki je tovoril tudi manj visokorodne potnike. Franc Ferdinand se je obregnil nad to neprijetnostjo z besedami: »Nu, potovanje se res lepo začne!« Na Dunaju, kjer je ostal samo dve uri, se je poslovil od Zofije. »Zdaj upam, da dobim salonski voz«, je rekel med vožnjo na južno postajo. Ko je prišel na južno postajo, je zvedel, da imajo tam samo salonski voz, ki njegova električna razsvetljalna naprava ne deluje. Načelnik postaje je javil, da na žalost ni mogel drugega, kakor nadomestiti električno luč s svečami. Pol desetih je bilo, topel, temen junijski večer. Franc Ferdinand je nejevoljen stopil v salonski voz. Goreče sveče, ki so zalivale voz s somorno poltemo, so prestolonaslednika kar prestrašile. Obstal je med vrati in rekel spremljevalcem: »Kakšna se vam zdi ta razsvetljava? Kakor v grobnici, kaj?«

Tisti večer je dal sarajevski župan, Fehim efendi Čurčić, nalepiti oklic prebivalstvu bosenskega glavnega mesta, v katerem je dajal duška »globoko ukoreninjenim čuvstvom sinovske hvaležnosti, vdanosti, zvestobe in lojalnosti sarajevskih meščanov do cesarja in članov cesarske hiše«. Oklic se je končaval s pozivom, naj meščanstvo slavnostno okraši svoje hiše, posebno v tistih ulicah, koder bo vozil prestolonaslednikov avtomobil po poti skozi mesto.

Parni stabilni stroj

do 400 ks. s kondenzacijo in pregrevalcem

IŠČEMO.

Stroj je lahko tudi polstabilen. — Pismene ponudbe na Publicitas d. d. Zagreb, Illica 9, pod br. »53835«.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Letovišče

Letoviščarji, pozor!

Imam dve lepi sobi s tremi posteljami, z okno v hiši, lepi izleti v bližini Medvode, Rudarski dom, Knapovže, 18000-38

Službo dobi

Iščemo sposobnega

trgovca

po možnosti izpod 30 let, energičnega in ambicioznega, z uspešno trgovsko prakso. Odgovarjati mora za vsa dela v pisarni in po dobrih informacijah samostojno reševati korespondenco. Dober nastop in dobra splošna naobrazba. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sposoben 66«.

18019-1

Brivskega

pomočnika

dobrega brivca, sprejem

tako; Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

17999-1

Pletilje!

Zmožne pletilje za vse vrste

dela, sprejem takoj. Delo

stalno, plača dobro. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pletilja-ae«.

17994-1

Trgovski pomočnik

s šoferskim izpitom dobi

tako mesto. Naslov v vseh

poslovalnicah Jutra.

17995-1

Točilca

sprejem za čas kongresa.

Gostilna Klemenčič.

17992-1

Trgovski pomočnik

mešane stroke, dobro verzi-

ran v manufakturi in želez-

nini, mlajša moč, vojašine

prost, dober prodajalec, dobi

tako službo. Obširne

ponudbe z oznako plače

na ogl. odd. Jutra pod

šifro »Kavcija 5000«.

18009-1

G. T. Rotman:

S Pegazom — okrog

sveta

107

S težko železno kroglo na nogi — da

ne bi mogel pobegniti — so ga zaprli

v celico. »Očka«, mu je šepnil Janko

pri slovesu, »ne boj se, rešiva te. Le do-

bro pazi na vse, ko te opoldne odvede-

jo na izprehod.«

107

S težko železno kroglo na nogi — da

ne bi mogel pobegniti — so ga zaprli

v celico. »Očka«, mu je šepnil Janko

pri slovesu, »ne boj se, rešiva te. Le do-

bro pazi na vse, ko te opoldne odvede-

jo na izprehod.«

107

S težko železno kroglo na nogi — da

ne bi mogel pobegniti — so ga zaprli

v celico. »Očka«, mu je šepnil Janko

pri slovesu, »ne boj se, rešiva te. Le do-

bro pazi na vse, ko te opoldne odvede-

jo na izprehod.«

107

S težko železno kroglo na nogi — da

ne bi mogel pobegniti — so ga zaprli

v celico. »Očka«, mu je šepnil Janko

pri slovesu, »ne boj se, rešiva te. Le do-

bro pazi na vse, ko te opoldne odvede-

jo na izprehod.«

107

S težko železno kroglo na nogi — da

ne bi mogel pobegniti — so ga zaprli

v celico. »Očka«, mu je šepnil Janko

pri slovesu, »ne boj se, rešiva te. Le do-

bro pazi na vse, ko te opoldne odvede-

jo na izprehod.«

107

S težko železno kroglo na nogi — da

ne bi mogel pobegniti — so ga zaprli

v celico. »Očka«, mu je šepnil Janko

pri slovesu, »ne boj se, rešiva te. Le do-

bro pazi na vse, ko te opoldne odvede-

jo na izprehod.«

107

S težko železno kroglo na nogi — da

ne bi mogel pobegniti — so ga zaprli

v celico. »Očka«, mu je šepnil Janko

pri slovesu, »ne boj se, rešiva te. Le do-

bro pazi na vse, ko te opoldne odvede-

jo na izprehod.«

107

S težko železno kroglo na nogi — da

ne bi mogel pobegniti — so ga zaprli

v celico. »Očka«, mu je šepnil Janko

pri slovesu, »ne boj se, rešiva te. Le do-

bro pazi na vse, ko te opoldne odvede-

jo na izprehod.«

107

S težko železno kroglo na nogi — da

ne bi mogel pobegniti — so ga zaprli

v celico. »Očka«, mu je šepnil Janko

pri slovesu, »ne boj se, rešiva te. Le do-

bro pazi na vse, ko te opoldne odvede-

jo na izprehod.«

107

S težko železno kroglo na nogi — da

ne bi mogel pobegniti — so ga zaprli

v celico. »Očka«, mu je šepnil Janko

pri slovesu, »ne boj se, rešiva te. Le do-

bro pazi na vse, ko te opoldne odvede-

jo na izprehod.«

107

S težko železno kroglo na nogi — da

ne bi mogel pobegniti — so ga zaprli

v celico. »Očka«, mu je šepnil Janko

pri slovesu, »ne boj se, rešiva te. Le do-

bro pazi na vse, ko te opoldne odvede-

jo na izprehod.«

107

S težko železno kroglo na nogi — da

ne bi mogel pobegniti — so ga zaprli

v celico. »Očka«, mu je šepnil Janko

pri slovesu, »ne boj se, rešiva te. Le do-

bro pazi na vse, ko te opoldne odvede-

jo na izprehod.«

107

S težko železno kroglo na nogi — da

ne bi mogel pobegniti — so ga zaprli

v celico. »Očka«, mu je šepnil Janko

pri slovesu, »ne boj se, rešiva te. Le do-

bro pazi na vse, ko te opoldne odvede-

jo na izprehod.«

107

S težko železno kroglo na nogi — da

ne bi mogel pobegniti — so ga zaprli

v celico. »Očka«, mu je šepnil Janko

pri slovesu, »ne boj se, rešiva te. Le do-

bro pazi na vse, ko te opoldne odvede-

jo na izprehod.«

107

S težko železno kroglo na nogi — da

ne bi mogel pobegniti — so ga zaprli

v celico. »Očka«, mu je šepnil Janko

pri slovesu, »ne boj se, rešiva te. Le do-

bro pazi na vse, ko te opoldne odvede-

jo na izprehod.«

107

S težko železno kroglo na nogi — da

ne bi mogel pobegniti — so ga zaprli

v celico. »Očka«, mu je šepnil Janko

pri slovesu, »ne boj se, rešiva te. Le do-

bro pazi na vse, ko te opoldne odvede-

jo na izprehod.«

107

S težko železno kroglo na nogi — da

ne bi mogel pobegniti — so ga zaprli

v celico. »Očka«, mu je šepnil Janko

pri slovesu, »ne boj se, rešiva te. Le do-

bro pazi na vse, ko te opoldne odvede-

jo na izprehod.«

107

S težko železno kroglo na nogi — da

ne bi mogel pobegniti — so ga zaprli

v celico. »Očka«, mu je šepnil Janko

pri slovesu, »ne boj se, rešiva te. Le do-

bro pazi na vse, ko te opoldne odvede-

jo na izprehod.«

107

S težko železno kroglo na nogi — da

ne bi mogel pobegniti — so ga zaprli

v celico. »Očka«, mu je šepnil Janko

pri slovesu, »ne boj se, rešiva te. Le do-

bro pazi na vse, ko te opoldne odvede-

jo na izprehod.«

107

S težko železno kroglo na nogi — da

ne bi mogel pobegniti — so ga zaprli

v celico. »Očka«, mu je šepnil Janko

pri slovesu, »ne boj se, rešiva te. Le do-

bro pazi na vse, ko te opoldne odvede-

jo na izprehod.«

107

S težko železno kroglo na nogi — da

ne bi mogel pobegniti — so ga zaprli

v celico. »Očka«, mu je šepnil Janko

pri slovesu, »ne boj se, rešiva te. Le do-

bro pazi na vse, ko te opoldne odvede-

jo na izprehod.«

107

S težko železno kroglo na nogi — da

ne bi mogel pobegniti — so ga zaprli

v celico. »Očka«, mu je šepnil Janko

pri slovesu, »ne boj se, rešiva te. Le do-

bro pazi na vse, ko te opoldne odvede-

jo na izprehod.«

107

S težko železno kroglo na nogi — da

ne bi mogel pobegniti — so ga zaprli

v celico. »Očka«, mu je šepnil Janko

pri slovesu, »ne boj se, rešiva te. Le do-

bro pazi na vse, ko te opoldne odvede-

jo na izprehod.«

107

S težko železno kroglo na nogi — da

ne bi mogel pobegniti — so ga zaprli

v celico. »Očka«, mu je šepnil Janko

pri slovesu, »ne boj se, rešiva te. Le do-

bro pazi na vse, ko te opoldne odvede-

jo na izprehod.«

107

S težko železno kroglo na nogi — da

ne bi mogel pobegniti — so ga zaprli

v celico. »Očka«, mu je šepnil Janko

pri slovesu, »ne boj se, rešiva te. Le do-

bro pazi na vse, ko te opoldne odvede-